

คู่มือแนวทาง **การบริหารจัดการ** **สถานศึกษานิตยบุคคล**

และวิธีการดำเนินการระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษานิตบุคคผล และวิธีการดำเนินการระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาของสถานศึกษานิตบุคคผล จัดทำขึ้นเพื่อเป็นองค์ความรู้สำหรับสถานศึกษานิตบุคคผล เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทราบถึงแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญในบางประการเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นสถานศึกษานิตบุคคผลตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสถานศึกษา

วัตถุประสงค์หลักของคู่มือฉบับนี้ คือการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้เห็นภาพของการปฏิบัติงานจริงของสถานศึกษาภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยครอบคลุมภารกิจ ๔ ด้านหลักของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการ

นอกจากนี้ ในคู่มือยังนำเสนอเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของสถานศึกษาในฐานะสถานศึกษานิตบุคคผล โดยเน้นการได้รับและใช้สิทธิประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษา และหลักของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคตปครองที่สถานศึกษาอาจต้องมีส่วนรับผิดชอบด้วย โดยพยายามสังเขปความรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาประกอบกับกรณีคำวินิจฉัยตัวอย่างของศาลปกครองเพื่อผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบและตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบของสถานศึกษาอย่างครบถ้วนรอบด้าน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษานิตบุคคผลอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

(ดร.ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ แนวคิดและหลักการของสถานศึกษานิติบุคคล

หลักการของความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา

๑

สภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล

๒

บทที่ ๒ กฎหมายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล

ด้านการบริหารวิชาการ

๔

ด้านการบริหารงบประมาณ

๕

ด้านการบริหารงานบุคคล

๑๒

ด้านการบริหารงานทั่วไป

๑๒

บทที่ ๓ ระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษา

สิทธิประโยชน์จากการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษา

๒๑

สิทธิประโยชน์จากการสนับสนุนสถานศึกษานิติบุคคล

๒๗

บทที่ ๔ หลักกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล

หลักการเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง

๒๙

แนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้อง

๓๐

อ้างอิง

ภาคผนวก

บทที่ ๑

แนวคิดและหลักการของสถานศึกษานิติบุคคล

๑. หลักการของความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา ๓๙ บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งต่อมาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๔ (๒) และมาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความเป็นอิสระ คล่องตัว สามารถบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ตามหลักการกระจายอำนาจ โดยในมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

“มาตรา ๓๕ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๓๔ (๒) เฉพาะที่เป็นโรงเรียน มีฐานะเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง”

จากบทบัญญัติดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานซึ่งแม้จะเป็นส่วนราชการในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรม และถูกจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายในระดับประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีฐานะเพียง “เทียบเท่ากอง” หรือต่ำกว่า กลายเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยผลของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม แม้สถานศึกษาจะมีฐานะเป็นนิติบุคคลก็ตาม สถานศึกษาดังกล่าวกลับมิได้มีฐานะเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณแต่ประการใด นอกจากนี้ การดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาในส่วนของสถานศึกษายังถูกกำหนดให้ต้องเป็นไปตาม “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดของเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖” แสดงให้เห็นว่า แม้กฎหมายจะมีเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างคล่องตัว และเป็นอิสระโดยการกำหนดให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลในทางกฎหมายก็ตาม แต่ความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาโดยผลของบทบัญญัติมาตรา ๓๕ ดังกล่าวข้างต้นมิได้ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนได้อย่างอิสระคล่องตัวในฐานะนิติบุคคลเอกเทศ

ทั้งนี้ความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาตามหลักการกระจายอำนาจที่ผ่านมาพบว่ายังประสบปัญหาหลายประการ อาทิ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล สถานศึกษาขาดอิสระในการบริหารงานบุคคล เช่น การแต่งตั้ง โยกย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งระบบซึ่งยังไม่อาจเอื้ออำนวยให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง นอกจากนี้สถานศึกษายังขาดระบบการบริหารสิทธิประโยชน์โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความสับสนถึงแนวทางและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

๒. สภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล

เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างเป็นอิสระและคล่องตัว กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการอันเป็นกฎหมายหลักในการบริหารราชการภายในของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อให้สามารถบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างคล่องตัวภายใต้ความหลากหลายของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อย่างไรก็ตาม แม้สถานศึกษาจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลแล้วก็ตาม แต่ในเชิงการปฏิบัติยังประสบปัญหาการบริหารจัดการ ดังนี้

๒.๑ ด้านการบริหารงานทั่วไป เช่น การสรรหาบุคคลมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณสมบัติครบถ้วนในทางปฏิบัติพบว่าสถานศึกษาประสบปัญหาในการเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติตรงตามที่กฎหมายกำหนดให้เข้าร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการรับนักเรียน กล่าวคือ หลักการในการรับนักเรียน และนโยบายในการรับนักเรียนให้เป็นอำนาจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนกรณีของสัดส่วนและวิธีการรับนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น จำนวนการรับนักเรียนต่อห้อง และวันและเวลาในการรับนักเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อันเป็นการกำหนดกรอบในการดำเนินการส่งผลให้การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาเกี่ยวกับการรับนักเรียนนั้นขาดความยืดหยุ่นเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

๒.๒ ด้านการบริหารวิชาการ เช่น ปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษา สถานศึกษายังประสบปัญหาความไม่คล่องตัวในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปภายใต้กรอบการบริหารหลักสูตรดังกล่าว ปัญหาการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษานั้นกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การพัฒนากฎหมายเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, หน้า ๑๗ – ๓๐.

แต่หากเป็นการทัศนศึกษาในต่างประเทศกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อน ซึ่งทำให้สถานศึกษาขาดความคล่องตัว และไม่สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในกรณีของการทัศนศึกษาในประเทศที่อยู่ภายใต้ประชาคมอาเซียน

๒.๓ ด้านการบริหารงบประมาณ เช่น การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษา หากแต่ในทางปฏิบัติการดำเนินการดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก่อน ซึ่งทำให้ไม่มีความคล่องตัว ปัญหาด้านการจัดหาพัสดุของสถานศึกษานั้นตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย ภาวะเบี้ยบ และคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการอีกหลายฉบับ โดยเฉพาะกรณีของการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณลักษณะเฉพาะวัสดุครุภัณฑ์ประจำปีงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาขาดความคล่องตัวในการดำเนินการจัดหาพัสดุและครุภัณฑ์ที่เหมาะสมและรวดเร็ว และการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินนั้นกฎหมายกำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีอำนาจในการจัดทำเป็นแผนการใช้ที่ดินและอาคาร ส่วนอสังหาริมทรัพย์ที่สามารถนำมาจัดหาประโยชน์นั้น กระทำได้เฉพาะที่ดินและอาคาร นอกเหนือจากแผนการใช้ที่ดินและอาคารเท่านั้น ซึ่งทำให้การบริหารจัดการไม่คล่องตัวเท่าที่ควร

๒.๔ ด้านการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและการบรรจุและแต่งตั้ง กฎหมายกำหนดให้การสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อบรรจุเข้ารับราชการนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สถานศึกษาใดมีความพร้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบหมายให้หน่วยงานการศึกษานั้นเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน แต่ปัจจุบันพบว่า ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวแต่อย่างใด

บทที่ ๒

กฎหมายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษานิตินุคคล

ในบทนี้จะอธิบายถึงกฎหมายและแนวปฏิบัติของสถานศึกษานิตินุคคลที่ดำเนินการในการบริหารจัดการ ๔ ด้าน โดยเน้นเฉพาะด้านที่ประสบปัญหาความคล่องตัวในการปฏิบัติในบางเรื่อง โดยระบุถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ด้านการบริหารวิชาการ

๑.๑ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๑.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๒๙๓/๒๕๕๑ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	ข้อ ๒. โรงเรียนทั่วไป ... (๓) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกชั้นเรียน
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	รายละเอียดศึกษาจากเอกสารฉบับเต็ม

๑.๑.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
- ๒) กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค
- ๓) กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร
- ๔) กำหนดรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
- ๕) วางแผนการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา
- ๖) ดำเนินการใช้หลักสูตร
- ๗) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร
- ๘) สรุปผลการประเมินการใช้หลักสูตร
- ๙) ปรับปรุงหลักสูตร

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ

๒.๑ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘	รายละเอียดในภาคผนวก

๒.๑.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) สถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณ
 - ๑.๑) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
 - ๑.๒) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา
 - ๑.๓) เสนอขอความเห็นชอบแผนต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๒) จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่าย
- ๓) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
- ๔) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ

๒.๒ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

๒.๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘	รายละเอียดในภาคผนวก
๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๑ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล และด้านการบริหาร ทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หรือสถานศึกษาใน อำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๒) ด้านงบประมาณ (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้ง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (ฉ) การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ (ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา (ณ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา (ฎ) การวางแผนพัสดุ (ฏ) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงิน งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ (ฑ) การจัดหาพัสดุ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	(ผ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน (ด) การเบิกเงินจากคลัง (ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน (ถ) การนำเงินส่งคลัง (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงิน และงบการเงิน (น) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน
๓. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง มีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่ กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๒) ด้านงบประมาณ (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (ฉ) การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	(ซ) การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ (ซ) การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา (ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา (ฎ) การวางแผนพัสดุ (ฏ) การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ (ฑ) การจัดหาพัสดุ (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน (ด) การเบิกเงินจากคลัง (ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน (ถ) การนำเงินส่งคลัง (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน (น) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน ... อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามข้อ ๔ (1) ... ข้อ ๔ (๒) ด้านงบประมาณ (ก) (ข) (ง) (ช) (ฌ) ... ต้องได้รับความ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย ... ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่สอง มีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่ กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๒) ด้านงบประมาณ (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ (ช) การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา (ณ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา (ฎ) การวางแผนพัสดุ (ฏ) การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศเพื่อ การจัดทำและจัดหาพัสดุ (ฑ) การจัดหาพัสดุ (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่าย พัสดุ (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน (ด) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ จ่ายเงิน (ต) การจัดทำบัญชีการเงิน (ถ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบ การเงิน (ท) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน ในกรณีจำเป็น สำหรับการดำเนินการตาม (ก) และ (ข) หากสถานศึกษาประเภทที่สอง ร้องขอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถดำเนินการ แทนได้ ... อำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ตามข้อ ๕ (๑) ... ข้อ ๕ (๒) ด้าน งบประมาณ (ก) (ข) (ง) (จ) (ฉ) (ณ) ... ต้องได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วย

๒.๒.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) ประสานและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- ๒) ศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากร
- ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนดำเนินงาน
- ๔) กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ
- ๕) ติดตาม ประเมินผล

๒.๓ การจัดหาพัสดุ

๒.๓.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	รายละเอียดศึกษาจากเอกสารฉบับเดิม
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙	รายละเอียดศึกษาจากเอกสารฉบับเดิม
๓. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙	ข้อ ๑๐ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุ การบัญชี และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยอนุโลม ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ขอทำ ความตกลงกับกระทรวงการคลัง
๕. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา	๑. การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาให้สถานศึกษาใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ... ๓. การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา นอกเหนือจากข้อ ๒ ให้สถานศึกษาดำเนินการได้ดังต่อไปนี้ ... ๓.๔ รាយจ่ายงบลงทุนเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ - รายการค่าครุภัณฑ์ ที่มีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ... ๕. ห้ามสถานศึกษาดำเนินการสั่งซื้อ สั่งจ้าง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	และก่อนนี้ผู้ผูกพัน เกินวงเงินรายได้สถานศึกษาที่มีอยู่ ณ วันที่ดำเนินการ ... ๖. สถานศึกษารายงานการรับ-จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาตามแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ... ๗. กรณีสถานศึกษาแห่งใด จำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ขอความเห็นชอบต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนดำเนินการ

๒.๓.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) วิเคราะห์งบประมาณและความต้องการพัสดุของสถานศึกษา
- ๒) วิเคราะห์แผนงาน โครงการของสถานศึกษากับความต้องการพัสดุ
- ๓) วิเคราะห์สถิติการเบิกจ่ายพัสดุ
- ๔) กำหนดแผนความต้องการพัสดุนอกต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหาร

สถานศึกษา

๒.๔ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

๒.๔.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	มาตรา ๕๙ ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่า ด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณให้สถานศึกษาสามารถจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด
๒. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑	รายละเอียดในภาคผนวก

๒.๔.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) วิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษาในการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน
- ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนดำเนินงาน
- ๓) จัดทำแนวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ๔) ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๕) จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- ๖) จัดทำรายงานผลการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๑ การสรรหาและการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗	มาตรา ๕๓ (๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๓๘ ข. (๕) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ...

๓.๑.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) จัดทำข้อมูลความต้องการบุคลากรสถานศึกษา
- ๒) เสนอความต้องการต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป

๔.๑ การคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖	ข้อ ๒ ในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนเก้าคน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย (๑) ประธานกรรมการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	(๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งคน (๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวนหนึ่งคน (๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนหนึ่งคน (๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน (๖) กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวนหนึ่งคน (๗) กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่จำนวนหนึ่งรูป หรือหนึ่งคนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวนสองรูปหรือสองคนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ (๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งคน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กและจำนวนหกคน สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ (๙) ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ข้อ ๓ ประธานกรรมการและกรรมการตาม ข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) ไม่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	(๖) ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใด มีลักษณะต้องห้ามตาม (๕) จากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่า ตนได้เลิกประกอบกิจการหรือการใดๆ อันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อผู้อำนวยการภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้ รับแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ ข้อ ๔ นอกจากคุณสมบัติตาม ข้อ ๓ แล้ว (๑) กรรมการตาม ข้อ ๒ (๒) ต้องเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (๒) กรรมการตาม ข้อ ๒ (๓) ต้องเป็นครู (๓) กรรมการตาม ข้อ ๒ (๔) ต้องไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (๔) กรรมการตาม ข้อ ๒ (๖) ต้องเป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้าง ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (๕) กรรมการตาม ข้อ ๒ (๘) ต้องไม่เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเกินกว่าสามแห่งขึ้นไปในเวลาเดียวกัน และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	(๑) ในการสรรหาและเลือกกรรมการตาม ข้อ ๒ (๒) (๓) และ (๖) ให้บุคคลแต่ละประเภทเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งมีคุณสมบัติตาม ข้อ ๓ และ ข้อ ๔ จากนั้นให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือประเภทละหนึ่งคน ทั้งนี้ โดยให้แต่ละประเภทแยกกันดำเนินการ (๒) ในการสรรหาและเลือกกรรมการตาม ข้อ ๒ (๔) ให้องค์กรชุมชนเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งมีคุณสมบัติตาม ข้อ ๓ และ ข้อ ๔ จากนั้นให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือจำนวนหนึ่งคน ในกรณีไม่มีองค์กรชุมชนในท้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนใน สถานศึกษา หรือตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่ หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสรรหาผู้แทนองค์กรชุมชนในท้องที่ตำบลหรือแขวงใกล้เคียง หรือในท้องที่ตำบลหรือแขวงของเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงเป็นกรรมการผู้แทน องค์กรชุมชนในสถานศึกษานั้น (๓) การสรรหาและเลือกกรรมการตาม ข้อ ๒ (๕) ให้ดำเนินการโดยสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (๔) การสรรหาและเลือกกรรมการตาม ข้อ ๒ (๘) ให้ดำเนินการโดยการพิจารณาร่วมกันของผู้ที่ได้รับการสรรหาและได้รับเลือกให้เป็นกรรมการตาม ข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และกรรมการตาม ข้อ ๒ (๘) ให้ได้จำนวนสองคนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และจำนวนเจ็ดคนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ (๕) การสรรหาและการเลือกประธานกรรมการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	ให้ผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการตาม ข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และกรรมการตาม ข้อ ๒ (๙) ร่วมกันเลือกประธานกรรมการจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (๖) ให้ผู้อำนวยการเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับการสรรหาและได้รับเลือกตาม (๑) ถึง (๕) ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการ

๔.๑.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) สถานศึกษาประกาศ กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาและการเลือกกรรมการ
- ๒) สถานศึกษาเปิดรับการเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๓) สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อและผู้รับรองการเสนอชื่อ และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละประเภท
- ๔) สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละประเภทเลือกกันเอง ให้ได้ผู้แทนกลุ่มบุคคลหรือผู้แทนองค์กรชุมชนหรือผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามจำนวนที่กำหนด
- ๕) ในกรณีไม่มีองค์กรหรือสมาคมใดสมาคมหนึ่ง ซึ่งกำหนดเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรรหาผู้แทนองค์กรหรือผู้แทนสมาคมในประเภทนั้นเป็นกรรมการ
- ๖) สถานศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๗) สถานศึกษาดำเนินการให้กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนกลุ่มบุคคล ผู้แทนองค์กร ผู้แทนสมาคมและผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันเลือกประธานกรรมการจากผู้ได้รับการเลือกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๘) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับการสรรหาและเลือกต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๙) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ การรับนักเรียน

๔.๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
---------------------	-------------------

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕	มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ ... “เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับโดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๑ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๔) ด้านการบริหารทั่วไป ... (๖) การรับนักเรียน ...
๓. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๖	รายละเอียดในภาคผนวก

๔.๒.๒ แนวทางการปฏิบัติ

- ๑) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติการรับนักเรียน
- ๒) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณากำหนดพื้นที่เขตบริการของสถานศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา
- ๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำสำมะโนเด็กวัยก่อนการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
- ๔) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเด็กอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับและข้อมูลนักเรียนในปัจจุบันเพื่อพิจารณากำหนดแผนการรับนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของประชาชนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสอดคล้องกับหลักการณ์นโยบายและแนวปฏิบัติที่กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- ๕) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์แผนการรับนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ

๔.๓ การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาในต่างประเทศ

๔.๓.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
๑. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานที่ พ.ศ. ๒๕๔๘ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๕ การพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษาจำแนกเป็น ๓ ประเภท คือ (๑) การพาไปนอกสถานศึกษาไม่ค้างคืน (๒) การพาไปนอกสถานศึกษาค้างคืน (๓) การพาไปนอกราชอาณาจักร ข้อ ๖ การพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษาทุกประเภทให้ปฏิบัติดังนี้ (๑) ต้องได้รับอนุญาตก่อน โดยขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในท้ายระเบียบนี้ ... ข้อ ๗ ... หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาและอนุญาตตามข้อ ๕

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	(๓) ข้อ ๘ ให้ส่งคำขออนุญาต พร้อมโครงการที่จะไปนอกสถานศึกษา ไปให้ผู้มีอำนาจพิจารณาก่อนวันออกเดินทาง เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงออกเดินทางได้ ข้อ ๑๐ เมื่อพานักเรียนและนักศึกษากลับจากการพาไปนอกสถานศึกษาแล้วให้รายงานให้ผู้สั่งอนุญาตทราบ
๒. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	ข้อ ๒ ให้สถานศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจะได้รับการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้ (๑) สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ สถานศึกษาที่มีลักษณะดังนี้ (ก) มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป หรือโรงเรียนและศูนย์การศึกษาพิเศษ และ (ข) มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ... (๒) สถานศึกษาประเภทที่สอง ได้แก่ สถานศึกษาที่ไม่เข้าข่ายการเป็นสถานศึกษาประเภทหนึ่ง ... ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๔) ด้านการบริหารทั่วไป (๕) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ... ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งที่มีอำนาจการบริหารและจัดการการศึกษาตามที่

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญในกฎหมาย
	กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๔) ด้านการบริหารทั่วไป ... (๕) การทัศนศึกษา ... ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่สองมีอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนในเรื่องดังต่อไปนี้ ... (๔) ด้านการบริหารทั่วไป ... (๕) การทัศนศึกษา ... ข้อ ๖ การบริหารด้านการบริหารงานทั่วไป ให้เป็นอำนาจของผู้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ยกเว้นแต่การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ หรือการติดต่อประสานงานกับหน่วยอื่น หากมีกฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง กำหนด หลักเกณฑ์ และกำหนดเงื่อนไขไว้เป็นอย่างใดให้เป็นไปตามนั้น ข้อ ๘ ในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งแห่งใดแห่งหนึ่งไม่สามารถบริหารและจัดการศึกษาที่จะรองรับการกระจายอำนาจ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประเมิน และเร่งดำเนินการให้การส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือก่อน หากยังไม่ผ่านการประเมินอีก และจะส่งผลกระทบต่อการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประกาศถอดถอนรายชื่อจากการเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

๔.๓.๒ แนวทางการปฏิบัติ

๑) ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ๒) วางแผนและเตรียมกิจกรรมทัศนศึกษาในต่างประเทศ
- ๓) ขออนุมัติการทัศนศึกษาในต่างประเทศ
- ๔) ดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา
- ๕) รายงานผลการทัศนศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

บทที่ ๓

ระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษา

ในบทนี้นำเสนอเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งในคู่มือฉบับนี้ จะมีขอบเขตใน ๒ กรณี คือ สิทธิประโยชน์ที่สถานศึกษาได้รับ และสิทธิประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากสถานศึกษา ทั้งนี้การที่สถานศึกษาจะมีสิทธิประโยชน์บางประการจากการเป็นสถานศึกษานิติบุคคลที่เห็นได้ชัดเจนและน่าสนใจสำหรับสถานศึกษาที่เลือกมาอธิบายในคู่มือนี้คือกรณีการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษานิติบุคคลซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ที่สถานศึกษาได้รับจากการเป็นนิติบุคคล ส่วนกรณีสิทธิประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากสถานศึกษาที่เลือกมาอธิบาย คือ กรณีการลดหย่อนภาษีจากการสนับสนุนการศึกษาให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้อธิบายได้ดังนี้

๑. สิทธิประโยชน์จากการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษา

หลักการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษานิติบุคคล มีสาระสำคัญ ดังนี้^๒

๑.๑ อสังหาริมทรัพย์อันเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษาและที่ราชพัสดุ

สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีกฎหมายรับรองสถานะนิติบุคคล ย่อมถือกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้ หากเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ที่ได้มาตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับ และสำหรับกรณี “โรงเรียน” หลังจากวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๖ อันเป็นวันที่ “โรงเรียน” ที่จัดการศึกษาชั้นพื้นฐานมีสถานะเป็นนิติบุคคล ย่อมไม่เป็นที่ราชพัสดุและเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษาแห่งนั้น

- ทรัพย์สินที่ได้มาก่อนหน้านั้น แม้เป็นผู้บริจาคก็เป็นที่ราชพัสดุ
- อสังหาริมทรัพย์เช่น อาคาร ตึก ที่ตั้งอยู่บนที่ราชพัสดุ หลังจากวันที่ไม่เป็นที่ราชพัสดุ ตาม

ข้อยกเว้นหลักส่วนควบ

๑.๒ การสำรวจและทำบัญชีที่ราชพัสดุในความครอบครองของสถานศึกษา

ให้เขตพื้นที่การศึกษาสำรวจและจัดทำบัญชีที่ราชพัสดุในความครอบครองของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษานั้นๆ โดยประสานกับสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ และตรวจสอบให้ถูกต้องตรงกันกับทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด ในกรณีที่มีข้อผิดพลาด ให้ดำเนินการแก้ไขทะเบียนที่ราชพัสดุ จากนั้น ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ต้องแจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ เพื่อขึ้นทะเบียน หรือแก้ไขรายการในทะเบียนที่ราชพัสดุดังกล่าวให้ถูกต้องตรงกันด้วย

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๕๔. การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุของสถานศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา), หน้า ๓๘ – ๕๑.

ในกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุหรือในที่ดินอื่นโดยกระทรวง ทบวง กรมใด หรือมีการดัดแปลงหรือต่อเติมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ และมีมูลค่าของการดัดแปลงหรือต่อเติมไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทให้กระทรวง ทบวง กรมนั้นแจ้งกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนที่ราชพัสดุนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุด้วย

๑.๓ เงื่อนไขในการใช้ที่ราชพัสดุ

มีหลักการว่าต้องใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย (๑) ใช้เพื่อการศึกษาโดยตรง (๒) ใช้เพื่อกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (๓) ใช้เพื่อกิจกรรมอื่นที่เป็นประโยชน์สาธารณะทางการศึกษา (๔) ใช้เพื่อจัดหาทุนเพื่อจัดทำกิจกรรมทางการศึกษา

กรณีตัวอย่างที่สถานศึกษาไม่สามารถใช้หลักการจัดใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุได้ เช่น

(๑) โรงเรียนนำที่ราชพัสดุมาให้เอกชนเช่าเพื่อประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ให้บริการแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยโรงเรียนจะนำรายได้ค่าเช่าที่ราชพัสดุมาพัฒนาการศึกษา แต่ธุรกิจโฮมสเตย์มีลักษณะเป็นการจัดให้มีที่พักตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว กรณีจึงมิใช่การนำที่ราชพัสดุของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมาใช้จัดทำบริการสาธารณะด้านการศึกษาดมณนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษาแต่อย่างใด ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่เป็นการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล

(๒) โรงเรียนนำอาคารสถานที่ของโรงเรียน ในส่วนที่ไม่ใช้ประโยชน์ทางการศึกษาของนักเรียนซึ่งเป็นที่ราชพัสดุมาให้เอกชนเช่าเพื่อจัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน แม้จะเป็นการนำที่ราชพัสดุของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมาใช้จัดทำบริการสาธารณะด้านการศึกษาก็ตาม หากแต่การจัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนนั้นก็มีใช่เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการและอยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นไปตามขอบวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ให้เช่าแต่อย่างใด ดังนั้น การดำเนินการในกรณีนี้จึงไม่เป็นการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเช่นกัน

๑.๔ การปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นในที่ราชพัสดุ

การปลูกสร้างอาคารขึ้นใหม่เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาย่อมสามารถทำได้

๑.๕ อำนาจหน้าที่ในการจัดหาประโยชน์ที่ราชพัสดุ

กฎหมายที่ราชพัสดุ กฎกระทรวงที่ออกตามความในกฎหมายที่ราชพัสดุ และกฎข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ล้วนแล้วแต่กำหนดให้กรมธนารักษ์ทำหน้าที่เป็นในปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ

ในการนี้ กรมธนารักษ์จะจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุดกลาง โดยให้มีรายการตรงกับทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ทะเบียนที่ราชพัสดุดกลางและทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดจะเป็นไปตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนด โดยมีแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของที่ราชพัสดุ

เพื่อการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้กรมธนารักษ์ หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจ และอาจแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุได้ เช่นเดียวกันกับกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในที่ดินซึ่งเป็นราชพัสดุหรือในที่ดินอื่นโดยกระทรวง ทบวง กรมใด หรือมีการดัดแปลงหรือต่อเติมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุและมีมูลค่าของการดัดแปลงหรือต่อเติมไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้นแจ้งกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนที่ราชพัสดุนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุด้วย

สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล อันได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องพิจารณาก่อนว่า มีที่ดินอันเป็นที่ราชพัสดุในความครอบครองหรือไม่ ถ้ามี ก็ย่อมต้องมีหน้าที่สำรวจที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาแห่งนั้นครอบครองอยู่เฉพาะในส่วนที่เป็นที่ราชพัสดุ เพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ในกรณีที่มีการต่อเติมหรือดัดแปลงอาคาร ต้องพิจารณาต่อไปอีกว่า การต่อเติมหรือดัดแปลงดังกล่าวอยู่บนอาคารที่ถือเป็นที่ราชพัสดุหรือไม่ ถ้าอยู่ การจะเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมดังกล่าวก็ย่อมต้องแจ้งกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ด้วย เพราะการต่อเติมอาคารดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของที่ราชพัสดุตามหลักส่วนควบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔ และโดยนัยของความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๐/๒๕๔๒

๑.๖ การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ราชพัสดุ

ในกรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอย่างอื่นแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม ต้องดำเนินการโดยวิธีการเดียวกันกับการขอใช้ที่ราชพัสดุข้างต้น

อย่างไรก็ดี หากเป็นการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์แก่การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ถือว่าเป็นการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการตามที่ได้รับอนุญาตไว้แต่เดิม

ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทั้งหลายที่ใช้ที่ราชพัสดุมีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ ในการนี้ ผู้แทนกรมธนารักษ์อาจเข้าตรวจสอบสภาพที่ราชพัสดุได้เป็นครั้งคราวในระยะเวลาอันควร ในกรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุมิได้ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ จนทำให้เห็นได้ว่า จะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อที่ราชพัสดุนั้น ให้กรมธนารักษ์แจ้งให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ ถ้าผู้ใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวไม่จัดการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรมธนารักษ์จะแจ้งให้ส่งคืนที่ราชพัสดุนั้นก็ได้

๑.๗ การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบนที่ราชพัสดุ

๑.๗.๑ การขออนุญาตก่อนการรื้อถอน โดยหลัก หากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุจะต้องขออนุญาตก่อนดำเนินการ ในกรณีที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์ และเมื่อได้รื้อถอนแล้วก็ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ ในกรณีที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด และเมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ อนึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจมอบอำนาจให้ธนารักษ์พื้นที่เป็นผู้อนุญาตแทนก็ได้

อย่างไรก็ดี อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุที่มีลักษณะต่อไปนี้ ไม่ต้องขออนุญาตรื้อถอนจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนดำเนินการ แต่เมื่อดำเนินการรื้อถอนแล้ว ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ ได้แก่

- (๑) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปี
- (๒) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้ในราชการไม่ได้
- (๓) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับราชการลับทางทหาร
- (๔) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิมเพื่อปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่ทดแทนตามที่ได้รับงบประมาณ

อนึ่ง ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอนมีลักษณะที่ยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม หรือสถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ไว้ หรือมีสภาพที่ยังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้ ก่อนแจ้งขออนุญาตรื้อถอน หรือก่อนทำการรื้อถอน ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า

สามคน พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นตลอดจนปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้ใช้ที่ราชพัสดุ

นอกจากนี้ ในกรณีที่มีการรื้อถอน ชุดดิน หรือปรับสภาพที่ดินอันเป็นที่ราชพัสดุ แล้วพบแร่ธาตุ ทรัพยากรไม้ หรือวัตถุโบราณ จะต้องแจ้งกรมธนารักษ์และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

๑.๗.๒ การจำหน่ายซากอาคาร เศษวัสดุ ต้นไม้ ฯลฯ การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอน การจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนแล้ว และการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากราชพัสดุ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐผู้ใช้ที่ราชพัสดุแต่งตั้งคณะกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อประเมินราคาอาคาร สิ่งปลูกสร้าง วัสดุที่รื้อถอน ต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะจำหน่าย โดยกรรมการอย่างน้อย ๑ คน ต้องเป็นผู้ชำนาญการหรือมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินราคาอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ในการนี้ ให้ดำเนินการจำหน่ายเศษซากดังกล่าวตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุโดยอนุโลม และเงินที่ได้จากการจำหน่ายตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

๑.๗.๓ การนำเศษวัสดุไปใช้เพื่อประโยชน์ทางราชการ ในกรณีที่จะมีการรื้อถอนอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ตัดต้นไม้ ชุดดิน ฯลฯ ถ้าจำเป็นจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากราชพัสดุดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่สาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล หากที่ราชพัสดุดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์ หากที่ราชพัสดุดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น จะต้องได้รับอนุญาตจากธนารักษ์พื้นที่ก่อน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ต่อไปนี้

(๑) การนำวัสดุที่ได้มาจากราชพัสดุไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการจะต้องเป็นการนำวัสดุไปใช้ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (ก) ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งจะต้องนำส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ
- (ข) จัดทำเป็นวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น และวัสดุ อุปกรณ์นั้นจะต้องลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

นอกจากกรณิดังกล่าวแล้ว หากมีความจำเป็นจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากราชพัสดุไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างอื่น ให้อธิบดีกรมธนารักษ์เป็นผู้พิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

(๒) การนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสาธารณกุศล ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุเป็นผู้ขออนุญาตต่ออธิบดีกรมธนารักษ์ หรือธนารักษ์พื้นที่ แล้วแต่กรณี โดยจะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่สาธารณชนจะพึงได้รับส่งไปประกอบการพิจารณาด้วย

(๓) ผู้ใช้ที่ราชพัสดุที่ได้รับอนุญาตให้ใช้วัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อตรวจนับและควบคุมการใช้วัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ

(๔) ให้มีการจัดทำบัญชีคุมยอดวัสดุที่รื้อถอนว่ามีจำนวนเท่าใด นำไปใช้เท่าใดและคงเหลือเท่าใด ทั้งนี้ หากมีวัสดุคงเหลือจากการใช้ประโยชน์ให้ดำเนินการจำหน่ายตามวิธีที่ระบุไว้

(๕) ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้เฉพาะตามที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และจะต้องไม่นำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปสมทบกับงบประมาณที่ได้รับเป็นค่าก่อสร้างอาคารใหม่ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานงบประมาณแล้ว หากมิได้รับอนุมัติจากสำนักงานงบประมาณจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุจำหน่ายตามวิธีที่ระบุไว้

๑.๘ การดำเนินการของสถานศึกษาของรัฐที่ครอบครองที่ราชพัสดุ

๑.๘.๑ การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ

ในกรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการเลิกใช้สิ่งหาริมทรัพย์อันเป็นที่ราชพัสดุอย่างหนึ่ง มิใช่ “การปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาอันเป็นที่ราชพัสดุ” ตามปกติ เพราะเป็นการทำให้สิ่งหาริมทรัพย์อันเป็นที่ราชพัสดุดี้นสภาพไป ดังนั้น จึงไม่เข้าข่ายยกเว้นของกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ

๑.๘.๒ การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างบนที่ราชพัสดุแต่อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไม่เป็นที่ราชพัสดุ

อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่โรงเรียนได้มาหลังการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามเงื่อนไขข้อยกเว้นการเป็นที่ราชพัสดุ ย่อมไม่เป็นส่วนควบกับที่ราชพัสดุ และเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา ดังนั้น การรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างเหล่านี้ การจำหน่ายเศษซากอาคารเหล่านี้ หรือการนำเศษซากอาคารไปใช้ประโยชน์ของสถานศึกษา ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุแต่อย่างใด และเงินที่ได้จากการจำหน่ายเศษซากดังกล่าวก็ไม่ต้องนำส่ง

คลัง แต่เป็นเงินรายได้ของสถานศึกษานั้น ๆ แต่ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามระเบียบแบบแผนของทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

๑.๘.๓ การรื้อถอนต้นไม้ ขุดดิน การจำหน่ายต้นไม้ ดิน และการนำไม้และดินไปใช้ประโยชน์แยกพิจารณาได้เป็นสองกรณีย่อย

(๑) การดำเนินการที่เป็นการใช้และการจัดหาประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เช่น การตัดแต่งกิ่งไม้เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดแก่นักเรียน บุคลากร และทรัพย์สินในกรณีที่เกิดฝนฟ้าคะนอง การขุดดินเพื่อปรับแต่งที่ดินทำแปลงผัก ฯลฯ เช่นนี้ ไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุแต่อย่างใด และเงินที่ได้จากการจำหน่ายเศษซากดังกล่าวก็ไม่ต้องนำส่งคลัง แต่เป็นเงินรายได้ของสถานศึกษานั้น ๆ

การโค่นต้นไม้เพื่อจัดสร้างอาคารใหม่ และนำไม้ไปใช้จัดทำโต๊ะ เก้าอี้ เพื่อใช้ในสถานศึกษา เช่นนี้ ถือว่าเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินในที่ราชพัสดุที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของสถานศึกษา ไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ แต่ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น หากเป็นการตัดไม้หวงห้ามพิเศษในที่ป่า อาจต้องดำเนินการตามกฎหมายป่าไม้หรือกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติด้วย

(๒) การดำเนินการที่เป็นการใช้และการจัดหาประโยชน์ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของสถานศึกษา เช่น การตัดต้นไม้สัก ๑๒ ต้น เพื่อก่อสร้างอาคารในที่ราชพัสดุ แม้อำนาจในการพิจารณาก่อสร้างอาคารและการตัดต้นไม้ดังกล่าวจะเป็นของสถานศึกษาแห่งนั้น แต่ก็มีใช้การจำหน่ายไม้สักก็มีใช้การจัดหาประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้น การจำหน่ายไม้สักต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ และเงินที่ได้จากการจำหน่ายไม้ก็ไม่เป็นเงินรายได้ของสถานศึกษา แต่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

๑.๙ การจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่สถานศึกษาของรัฐครอบครอง

๑.๙.๑ กรมธนารักษ์เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการ

การจะนำที่ราชพัสดุที่สถานศึกษาของรัฐครอบครองมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าได้ ก็ต่อเมื่อยังไม่ได้ใช้ที่ราชพัสดุนั้นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ และต้องเป็นการจัดหาประโยชน์เป็นการชั่วคราว และต้องได้รับความยินยอมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย นอกจากนี้ หากเป็นการจัดหาประโยชน์โดยวิธี

จัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่า ยังจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอีกด้วย

๑.๙.๒ สถานศึกษาของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ

สำหรับสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจดำเนินการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุได้โดยลำพังตนเอง ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตต่อธนาคารพื้นที่หรือกรมธนาคาร

๑.๑๐ รายได้จากการจัดหาประโยชน์

ผลประโยชน์ต่างๆ ที่ได้จากการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้นๆ ย่อมเป็นรายได้ของสถานศึกษา ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงคลัง ทั้งนี้ สถานศึกษาจะนำไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายได้เฉพาะกรณีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้นๆ เท่านั้น

๒. สิทธิประโยชน์จากการสนับสนุนสถานศึกษานิติบุคคล

สิทธิประโยชน์ของบุคคลที่ได้จากการสนับสนุนสถานศึกษานิติบุคคล โดยสิทธิประโยชน์แบ่งเป็น ๒ กรณี คือสิทธิประโยชน์ของบุคคล และสิทธิประโยชน์ของนิติบุคคลที่จะได้รับจากการให้การสนับสนุนสถานศึกษานิติบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์หลักคือการลดหย่อนภาษี ซึ่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓ ระบุให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้แก่สถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาขององค์การของรัฐบาล โรงเรียนเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

(๑) สำหรับบุคคลธรรมดา ให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนเป็นจำนวนสองเท่าของรายจ่ายที่จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนดังกล่าว

(๒) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เป็นจำนวนเงินหรือมูลค่าของทรัพย์สินเป็น จำนวนสองเท่าของรายจ่ายที่จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะหรือ เพื่อการสาธารณประโยชน์ และเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา

ส่วนในวิธีการนั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

โดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับเงินได้ ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการสนับสนุนการศึกษา^๓ กำหนดให้

(๑) ผู้มีเงินได้ซึ่งบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษามีสิทธินำเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนได้เป็นจำนวนสองเท่าของเงินได้ที่ได้จ่ายไปแต่ต้องไม่เกิน ร้อยละ ๑๐ ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น

(๒) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาที่สามารถนำมาหักลดหย่อนต้องเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการจัดหาหรือจัดสร้างอาคาร อาคารพร้อมที่ดิน หรือที่ดินให้แก่สถานศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษา หรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษา แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยต้องเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ ได้แก่ สถานศึกษาตามโครงการพระราชดำริ สถานศึกษาตามนโยบายที่จะระดมพลังเพื่อเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพและสถานศึกษาที่ รองรับพัฒนาเด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ

(๓) เป็นการบริจาคให้แก่สถานศึกษาตามรายชื่อสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

(๔) ผู้บริจาคต้องมีหลักฐานจากสถานศึกษาที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อ สนับสนุนการศึกษาตามโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ

โดยสรุปแล้ว ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาต้องเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ และเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรายการที่เกี่ยวกับจัดหาหรือจัดสร้างอาคาร อาคารพร้อมที่ดิน หรือที่ดินให้แก่สถานศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษา การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษา แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้แก่สถานศึกษา ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กำหนด การจัดหาครู อาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเป็นทุนการศึกษา การประดิษฐ์ การพัฒนา การค้นคว้า หรือการวิจัย สำหรับนักเรียน ^{๓๓} ่อนักศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

บทที่ ๔

หลักกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล

^{๓๓} อ้างอิงจาก <http://www.rd.go.th/publish/23371.0.html>

หลักในการบริหารจัดการสถานศึกษานิตบุคคลใน ๔ ด้านหลัก เรื่องที่จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรทราบเพื่อการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย คือ กฎหมาย ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านการบริหารงานบุคคล ดังนั้น ใน คู่มือฉบับนี้จึงอธิบายหลักการเกี่ยวกับคดีปกครองที่จำเป็น และการพิจารณาของศาลปกครองในบางเรื่อง ดังนี้

๑. หลักการเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง^๔

๑.๑ คดีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

คดีที่ศาลปกครองจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาจะต้องเป็นไปตามหลักการเสนอคำฟ้องที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบของที่ประชุม ใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กล่าวคือ เรื่องที่นำมาฟ้อง ต้องเป็นคดีปกครอง หรือสัญญาทางปกครอง และต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาล ปกครอง คือ เป็นกรณีตามมาตรา ๙ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๒ ผู้มีสิทธิฟ้องคดี

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดเงื่อนไขการ เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติว่าผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการดำเนินการทางปกครองของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และการแก้ไขหรือบรรเทา ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้นต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ จึงอาจแยก เป็นองค์ประกอบของการเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ๓ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ในเรื่องนั้น

ประการที่สอง ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นเกิดจากการกระทำหรือการงดเว้น การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

^๔ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๕๕. แนวทางการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา), หน้า ๔๖ – ๔๘.

ประการที่สาม การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๓ ระยะเวลาการฟ้องคดี

การฟ้องคดีปกครองจะต้องดำเนินการภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีระยะเวลาสั้นกว่าการฟ้องคดีแพ่ง โดยกฎหมายกำหนดระยะเวลาในการฟ้องคดีปกครองไว้แตกต่างกัน ดังนี้

(๑) การฟ้องคดีขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองหรือขอให้สั่งห้ามการกระทำทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ยื่นฟ้องภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

(๒) การฟ้องคดีว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ผู้ฟ้องคดีอาจฟ้องคดีได้ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือในกรณีที่ไม่มีหนังสือร้องขอให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ กรณีนี้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นฟ้องภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พ้นกำหนด ๙๐ วันที่ได้ยื่นหนังสือร้องขอดังกล่าว

๒. แนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้อง^๕

๒.๑ การกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๑ ข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดี ฟ้องว่า (๑) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมวิชาการ เดิม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ โดยกำหนดให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ครบ ๘ หมวดวิชา จำนวน ๒๑ วิชาย่อย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นการจัดหลักสูตรการศึกษาที่ผิดหลักการพัฒนาตามธรรมชาติของเด็กแต่ละวัย ขาดหลักการทางการแพทย์และผลการวิจัยทางสมอง ทั้งขาดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ แม้ว่าจะได้มีการจัดทำประชาพิจารณ์หลายครั้ง แต่ไม่ได้นำผลประชาพิจารณ์มารับฟังเพื่อปรับเปลี่ยนแก้ไข ขาดการกระจายอำนาจทางวิชาการ ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ การกำหนดให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนให้ครบ ๘ หมวดวิชาดังกล่าว จะใช้เวลาในการเรียนการสอนมากเกินไป ไม่มีเวลาจัดหลักสูตรตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ผิดหลักการตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (๒) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดแนวทางการสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) และค่าการ

^๕ เพ็ญอ้าง, หน้า ๒๗๒ – ๒๙๐.

จัดลำดับที่ของนักเรียน (PR) มารวมกับผลสอบส่วนกลาง โดยไม่สอดคล้องตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และไม่สอดคล้องตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากผู้บริหารทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย และอธิบดีเป็นผู้กำหนดมาตรการในการคัดเลือก ขาดการมีส่วนร่วมของเยาวชนผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง ทำให้เยาวชนเกิดความเครียดและความกดดัน ไม่มีการทำประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ประชาชนและเยาวชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย (๓) กฎหมายประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากไม่มีการทำประชาพิจารณ์ เช่น กฎหมายสถานศึกษา เอกชน กฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายระเบียบวินัยครู รวมทั้งรัฐยังไม่พัฒนาครูให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐยังไม่มีการคานอำนาจของผู้บริหาร และรัฐยังไม่มีกฎหมายใดปกป้อง คุ้มครองเด็กตามรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง (๑) ยกเลิกการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยกำหนดให้บางวิชาเป็นวิชาเลือกในบางช่วงชั้น และงดเรียนวิชาที่ซ้ำซ้อน ให้เรียกคุณผลประชาพิจารณ์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งงบประมาณที่ใช้ไปให้จัดสร้างหลักสูตร การศึกษาซึ่งมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยตัวแทนจากกระทรวง โดยให้คณะกรรมการจัดรับ ฟังความคิดเห็น จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาการตามวัย ยึดผลการวิจัยทางสมองและจิตวิทยา เด็ก (๒) จัดทำแนวทางสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา โดยเปิดฟังความคิดเห็นจากเยาวชนและผู้ปกครอง และ ออกกฎหมายที่มีมาตรการคานอำนาจของผู้บริหารมหาวิทยาลัย (๓) ให้รัฐพัฒนาครูทั่วประเทศในด้าน ความรู้ จิตวิทยา พัฒนาสมองเด็ก คุณธรรม จริยธรรม และความรู้ในวิชาที่จะสอน มีสายด่วนรับปรึกษา และร้องทุกข์ปัญหาการศึกษา และให้มีกฎหมายคุ้มครองเด็กปกติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (๔) ยกเลิกการใช้ค่า GPA และค่า PR ในการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา (๕) ให้มีการทำประชาพิจารณ์ เกี่ยวกับแนวทางการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา (๖) ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกกฎหมายคุ้มครองเด็ก

๒.๑.๒ คำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีกับพวกอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งผู้เข้าร่วมอุทธรณ์พร้อมผู้ฟ้องคดี มิได้ร่วมฟ้องคดีตั้งแต่ต้น จึงยอมมิใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ตามข้อ ๔๙/๑ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่า ด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องมีอยู่ ๒ ข้อหา คือ ข้อหาที่หนึ่ง คำสั่ง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ วก ๑๑๖๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น ตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สามารถนำไปใช้จัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการจัดการศึกษาทุกกลุ่ม เช่น การศึกษาพิเศษ การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง กำหนดให้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมีคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ วก ๑๑๖๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้นั้น เห็นว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดขึ้นตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นการกำหนดทิศทางการศึกษาของประเทศอันเป็นนโยบายในการบริการการศึกษาที่เป็นดุลพินิจของฝ่ายบริหารโดยตรง จึงมิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนการที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตามคำสั่งดังกล่าวไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เห็นว่า ส่วนนี้ผู้ฟ้องคดีไม่ว่าฟ้องในนามตนเองหรือฟ้องแทนบุตรนั้น ในส่วนที่ฟ้องในนามตนเอง ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าต้องมีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการส่งบุตรศึกษาที่โรงเรียนนานาชาตินั้น เป็นการสมควรใจของผู้ฟ้องคดีเองทั้งที่ผู้ฟ้องคดีมีทางเลือกที่จะส่งบุตรให้ไปศึกษา ณ สถานศึกษาใดก็ได้ แต่ผู้ฟ้องคดีก็เลือกที่จะส่งบุตรศึกษาที่โรงเรียนนานาชาติ และบุตรของผู้ฟ้องคดีก็ได้ประโยชน์ด้านต่างๆ จากการศึกษาที่โรงเรียนนานาชาติอยู่ด้วย เช่น ได้ฝึกฝนภาษาต่างประเทศ การที่ผู้ฟ้องคดีรับภาระมากขึ้น จึงถือเป็นผลกระทบจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยประการเดียวไม่ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องแทนบุตรนั้น ตามมาตรา ๑๕๖๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ใช้อำนาจปกครองมีสิทธิเกี่ยวกับตัวบุตร การฟ้องคดีเป็นการใช้สิทธิของบุตรเพราะบุตรใช้สิทธิของตนเองยังมีได้ ผู้ใช้อำนาจปกครองจึงใช้สิทธินั้นแทนด้วยอำนาจกฎหมายโดยมิต้องให้บุตรมอบอำนาจดังเช่นบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะ เช่นนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงย่อมมีอำนาจฟ้องแทนบุตรผู้เยาว์ได้ แต่เมื่อพิจารณาแล้ว

ข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุตรของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ศึกษาอยู่ในโรงเรียนนานาชาติเอ็กมัย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ บุตรของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ รก ๑๖๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ จึงย่อมไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดขึ้นตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นการกำหนดทิศทางการศึกษาของประเทศอันเป็นนโยบายในการบริการการศึกษาที่เป็นดุลพินิจของฝ่ายบริหารโดยตรง จึงมิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร.๓๒๙/๒๕๔๘)

๒.๒ การสรรหาและการบรรจุและแต่งตั้ง

เมื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนได้ผ่านกระบวนการสรรหาและคัดเลือกตามที่กฎหมายและหลักเกณฑ์กำหนดไว้แล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการ เพื่อให้มีสถานภาพเป็นข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภะนั้นๆ กำหนดไว้ มีตัวอย่างคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการ กรณีสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู ตัวอย่างดังนี้

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงเรื่องที่ ๑

ผู้ฟ้องคดีสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ ๑ ระดับ ๓ กลุ่มวิชาภาษาไทย ที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ก. ได้ลำดับที่ ๓๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีนำบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ที่ยังไม่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งดังกล่าวลำดับที่ ๓๐ ถึงลำดับที่ ๓๔ มาดำเนินการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๖ แจ้งให้ส่งแบบแสดงความจำนงเพื่อรับการคัดเลือก ผู้ฟ้องคดีได้ส่งแบบแสดงความจำนงเพื่อรับการคัดเลือกเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีสอบถามเรื่องการใช้บัญชีรายชื่อของผู้ถูกฟ้องคดีจึงทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการไปแล้วโดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับหนังสือแจ้งให้เข้ารับการคัดเลือกแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อคัดค้านประกาศผลการคัดเลือกและขออุทธรณ์ใบนำส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์รายเดือน แต่ได้รับการปฏิเสธและผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือชี้แจงว่าได้ส่งจดหมายถึงผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกเป็นจดหมายธรรมดา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ปฏิบัติ

ตามระเบียบที่ทางการกำหนด ด้วยเหตุที่ไม่ได้ส่งจดหมายลงทะเบียนแจ้งให้ผู้มีสิทธิคัดเลือกทราบตามแนวปฏิบัติตามหนังสือ สำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ ๑๓๐๕/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลพิพากษาและมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูตามประกาศดังกล่าว และขอให้ศาลกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้สั่งชะลอการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครู กลุ่มวิชาภาษาไทยของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ข. จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ในเรื่องนี้มีคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ว่าการที่ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ข. มีหนังสือลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปทำการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยส่งทางไปรษณีย์ธรรมดานั้น เป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด ซึ่งมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายเพราะได้รับหนังสือดังกล่าวล่าช้าจนล่วงเลยวันทำการคัดเลือก ทำให้เสียสิทธิในการเข้ารับการคัดเลือก และหากให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไปก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา อาจทำให้ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง อีกทั้งการที่ศาลมีคำสั่งชะลอการบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบคัดเลือกได้ ก็มีได้เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือเกิดผลกระทบต่อการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ กรณีจึงมีเหตุสมควรเพียงพอที่จะนำมาตราการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามาใช้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร.๔๒๖/๒๕๕๖ คำร้องที่ ร.๓๙๖/๒๕๕๖)

หลักกฎหมายและแนวทางพิจารณา หน่วยงานกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติราชการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมผูกพันหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติ การที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดไม่ได้ส่งจดหมายลงทะเบียนแจ้งให้ผู้มีสิทธิคัดเลือกทราบตามแนวปฏิบัติตามหนังสือ สำนักงาน ก.ค. จึงเป็นการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการโดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงเรื่องที่ ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ข. เขต ๒ (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ข. เดิม) (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้รับอนุมัติจากกรมสามัญศึกษาให้นำบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ก. ที่ยังไม่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูมาดำเนินการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการครูในสังกัด โดยการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกให้ผู้ฟ้องคดีทราบและให้ผู้ฟ้องคดีส่งแบบแสดงความจำนงเพื่อเข้ารับการคัดเลือกภายในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งผู้ฟ้องคดีส่งแบบแสดงความจำนงเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีได้ไปติดตามสอบถามที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ก. จึงทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำการคัดเลือกไปแล้วในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ โดยนางสาว จ. ได้รับการคัดเลือกตามประกาศผลการคัดเลือกของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่เคยได้รับหนังสือแจ้งให้เข้ารับการคัดเลือกจึงทำหนังสือลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๖ คัดค้านการประกาศผลการคัดเลือกดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี แต่ไม่ได้รับการพิจารณาที่เป็นธรรม จึงฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนประกาศผลการคัดเลือกดังกล่าว

ในเรื่องนี้มีคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดว่า ก.ค. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ไว้ตามข้อ ๕ ของหนังสือกรมสามัญศึกษา ที่ ศธ ๐๘๐๒/๙๕๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕ ว่า การเรียกตัวผู้มีสิทธิได้รับคัดเลือกให้ทำ หนังสือเรียกตัวโดยตรงเป็นรายบุคคล และส่งโดยวิธีจดหมายลงทะเบียน ตามที่อยู่ของผู้สอบแข่งขันได้ระบุไว้ในใบสมัครโดยให้เวลาผู้ได้รับการคัดเลือกมารายงานตัวไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน นับตั้งแต่วันที่ประทับตราของที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางบนจดหมายลงทะเบียน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดวันทำการคัดเลือกในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ แต่มีหนังสือเรียกตัวผู้ฟ้องคดีมารับการคัดเลือกโดยมิได้ส่งทางจดหมายลงทะเบียน และได้แก้ไขวันที่ส่งจดหมายจากวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งแม้จะนับจากวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันทำการคัดเลือกก็เป็นการแจ้งที่ให้เวลาผู้ฟ้องคดีมารายงานตัวเพื่อเข้ารับการคัดเลือกน้อยกว่า ๑๕ วัน อันเป็นการมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกที่คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) กำหนด ดังนั้น กระบวนการคัดเลือกดังกล่าว จึง ไม่ ช อ บ ดั ว ย ก ฎ ห ม า ย (คำพิพากษา ศาล ป ก ค ร อ ง ส у ส ด ที่

ป.๑๙๕/๒๕๔๙)

หลักกฎหมายและแนวทางพิจารณา การที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติราชการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมผูกพันหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีมีการฝ่าฝืนหรือปฏิบัติเป็นอย่างอื่นแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติดังกล่าว เช่น หลักเกณฑ์การเรียกตัวผู้มีสิทธิได้รับคัดเลือกมาเข้ารับการคัดเลือก และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม หรือเป็นที่เสียหายแก่สิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลขึ้น ย่อมมีผลทำให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อ้างอิง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การพัฒนากฎหมายเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๕๕. แนวทางการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๕๔. การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุของสถานศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา).

เว็บไซต์ <http://www.rd.go.th/publish/23371.0.html>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ภาคผนวก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

**ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ว่าด้วยการบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล
ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2551**

โดยเห็นเป็นการสมควรกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และข้อ 6 วรรคสาม แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยการบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2551”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ยลงนามประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3. ในระเบียบนี้

“อสังหาริมทรัพย์” หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึง ที่ราชพัสดุตามกฎหมายที่ว่าด้วยที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา และให้หมายความรวมถึงสถานศึกษาเฉพาะความพิการของรัฐที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายการศึกษาสำหรับคนพิการ

“หน่วยงานอื่น” หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงเอกชนด้วย

ข้อ 4. การปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อจากรายได้สถานศึกษา

1) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษารับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินในนามสถานศึกษาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และเก็บรักษาหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินไว้ในที่ปลอดภัยมิให้สูญหาย

2) ให้สถานศึกษา...

2) ให้สถานศึกษาจัดทำทะเบียนแสดงรายการรับและจำหน่ายเอกสารพิมพ์ที่สถานศึกษาใช้เป็นหลักฐาน

3) ให้สถานศึกษา ปกครอง ดูแล บำรุง รักษา เอกสารพิมพ์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษาเสมอด้วยวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง

4) การรื้อและจำหน่ายอาคาร สิ่งปลูกสร้าง อยู่ในดุลพินิจของผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) ให้สถานศึกษาเข้าใช้ประโยชน์ในเอกสารพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ทิศให้เท่านั้น หากผู้ทิศให้กำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจนให้สถานศึกษาเข้าใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และการกิจหลักของสถานศึกษา

6) ให้สถานศึกษาเข้าใช้ประโยชน์ในเอกสารพิมพ์ตามแผนงานหรือโครงการของสถานศึกษา

ข้อ 5. การปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุให้อธิบดีปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่ราชพัสดุที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 6. การรับบริจาคที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้างให้สถานศึกษาปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1) การรับบริจาคที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้สถานศึกษาผู้รับบริจาคมุ่งถึงผลได้ผลเสียและประโยชน์ที่ทางราชการจะพึงได้รับและจะพึงต้องให้ตอบแทนทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นสำคัญ

2) การรับบริจาคที่มีเงื่อนไขเป็นการผูกพันจะต้องไม่ให้ประโยชน์ต่อผู้ใดโดยเฉพาะ

3) การรับบริจาคที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ที่มีภาระติดพันหรือมีภาระต้องเรียกร้องหรือซ่อมบำรุงรักษา สถานศึกษาผู้รับบริจาคจะต้องพิจารณาว่าผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่างบค่าใช้จ่ายที่สถานศึกษาต้องเสียไปหรือไม่

4) ในการรับบริจาคที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้างให้สถานศึกษาผู้รับบริจาคตรวจสอบเสียก่อนว่าที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะรับบริจาคมีเอกสารสิทธิ์สมบูรณ์ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดคดีฟ้องร้องภายหลัง

ข้อ 7. การจัดหาประโยชน์ในเอกสารพิมพ์ให้สถานศึกษาจัดทำแผนการใช้ที่ดินและอาคาร เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

/ข้อ 8. การจัด...

ข้อ 8. การจัดหาประโยชน์ให้กระทำได้เฉพาะที่ดินและอาคาร นอกเหนือจากแผนการใช้ที่ดินและอาคารเท่านั้น

ข้อ 9. วิธีดำเนินการจัดหาประโยชน์ ภายในระยะเวลา 1 ปี ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจอนุญาต ดังนี้

- 1) การจัดหาประโยชน์โดยสถานศึกษาดำเนินการเอง
- 2) การจัดหาประโยชน์ โดยให้หน่วยงานอื่นเช่า หรือสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่น
- 3) การกำหนดอัตราค่าเช่าหรือผลตอบแทนจากการจัดหาประโยชน์ร่วม ให้คำนึงถึงสภาพท้องที่ประกอบกับทุนดำเนินการที่ลงไป และรายได้ที่จะได้รับ รวมทั้งความเหมาะสมและปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา
- 4) การต่อสัญญาเช่า หรือสัญญาร่วมหาประโยชน์กับผู้เช่า หรือผู้ร่วมหาประโยชน์รายเดิม จะต้องตั้งคณะกรรมการประเมินผลการทำงานหรือจัดหาประโยชน์ร่วม ประเมินผลและนำผลการประเมินเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาเห็นชอบก่อนต่อสัญญาแต่ละครั้ง โดยต่อสัญญาครั้งละไม่เกิน 1 ปี คิดต่อกันไม่เกิน 3 ครั้ง

ข้อ 10. วิธีดำเนินการจัดหาประโยชน์ ภายในระยะเวลา 5 ปี ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจอนุญาต โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) การจัดหาประโยชน์ โดยให้หน่วยงานอื่นเช่า หรือสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่น ดำเนินการจัดหาประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ต้องอยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจหลักของสถานศึกษา
- 2) ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาประโยชน์อสังหาริมทรัพย์ ไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครูในสถานศึกษา จำนวนอย่างน้อย 2 ใน 3 ของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด มีหน้าที่ดังนี้
 1. กำหนดอัตราค่าเช่า หรืออัตราผลตอบแทนจากการจัดหาประโยชน์ โดยคำนึงถึงสภาพท้องที่ประกอบกับทุนดำเนินการที่ลงไปและรายได้ที่จะได้รับ รวมทั้งความเหมาะสมและปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา
 2. คัดเลือกผู้เช่า หรือหน่วยงานอื่น ที่จะจัดหาประโยชน์ร่วม อย่างเปิดเผย โปร่งใส
 3. กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการให้เช่า หรือการจัดหาประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานอื่น อย่างชัดเจน โดยผู้เช่าหรือหน่วยงานอื่นที่จัดหาประโยชน์ร่วมต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าสาธารณูปโภค ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีอื่นใดเกี่ยวกับการเช่า หรือการจัดหาประโยชน์ร่วม รวมทั้งห้ามผู้เช่านำอาคาร ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างไปทำสัญญาเช่าช่วงต่อ

4. ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเช่า หรือการจัดหาประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานอื่น

5. ประเมินผลการจัดเช่า หรือการจัดหาประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานอื่น ปีละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาทำสัญญา หรือข้อตกลงครั้งต่อไป

6. กำหนดแบบสัญญาหรือข้อตกลง หากสัญญามีกำหนดเวลาเกินกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ให้ดำเนินการจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดินจังหวัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ 11. การรับจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินค่าเช่า หรือผลตอบแทนจากการจัดหาประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานอื่น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล

ข้อ 12. รายงานผลการจัดหาประโยชน์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อสรุปผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบต่อไป อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตามแบบที่กำหนด

ข้อ 13. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพหลโยธินศึกษา.

[illegible]

คำนำหน้า

ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

ประเภทอาคาร		ชื่อผู้เช่า	วัตถุประสงค์การเช่า	จำนวนอาคาร (หลัง)		ระยะเวลาเช่า (เดือน)
ที่ราชพัสดุ	บริษัท			ทั้งหมด	ให้เช่า	

ผู้รายงาน

คำแทน

ตั้งเคียน.....ตั้งเคียน.....

[illegible]

การขอ ผู้รับงาน

ตำแหน่ง

.....
ผู้จัดทำ.....
ผู้แก้ไข.....

[illegible]

02750 03703710

ตำแหน่ง

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีการศึกษา ๒๕๕๖

กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย

สนพ. สพฐ.

โทร ๐๒ ๒๘๐๕๕๓๐ โทรสาร ๐๒ ๒๘๑๕๒๓๒

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีการศึกษา ๒๕๕๖

๑. หลักการ

เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของประชาชน

อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ไว้ดังนี้

๒. นโยบาย

๒.๑ ส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีกระบวนการรับนักเรียนที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาค

๒.๒ สนับสนุนให้เด็กก่อนประถมศึกษาได้เข้ารับการศึกษตามความเหมาะสม

๒.๓ ประกันโอกาสเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้ารับการศึกษภาคบังคับครบทุกคน

๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

๒.๕ ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

๒.๖ ส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาตามความถนัด ความสนใจ และเต็มตามศักยภาพ

๒.๗ สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสร้างภาคีเครือข่ายการรับนักเรียน และประสานการรับนักเรียนระหว่างหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด และสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ในการกำหนดแผนการรับนักเรียนของรัฐให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานศึกษาเอกชนหรือสถานศึกษาของหน่วยงานอื่นด้วย

๒.๘ ส่งเสริม...

๒.๘ ส่งเสริมให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาดำเนินการรับนักเรียนภายในจังหวัดร่วมกันและดูแลการรับนักเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งกำหนดแนวทางรณรงค์ให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับครบทุกคน

๒.๙ สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแจ้งเด็ก เยาวชน และผู้ปกครอง ที่นักเรียนจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแจ้งเด็ก เยาวชน และผู้ปกครอง ที่นักเรียนจะเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับสถานที่เรียน

๒.๑๐ ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาติดตามและดูแลให้จำนวนนักเรียนต่อห้องมีความเหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

๒.๑๑ ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์การรับนักเรียนอย่างหลากหลาย และเชิญชวนเด็ก ผู้ปกครอง สื่อมวลชน และผู้เกี่ยวข้อง เยี่ยมชมโรงเรียนก่อนการรับนักเรียน เพื่อประชาสัมพันธ์จุดเด่นของแต่ละโรงเรียน

๒.๑๒ สนับสนุนให้โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรจากเด็กที่ได้เข้าเรียนแล้ว แต่ไม่ได้รับเงินบริจาคโดยมีเงื่อนไขผูกพันกับการเข้าเรียน

๓. วิธีการ

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และดำเนินการให้โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ในแต่ละระดับ ดังนี้

๓.๑ ชั้นก่อนประถมศึกษา

๓.๑.๑ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจัดหาที่เรียนให้เด็กก่อนประถมศึกษาได้เข้าเรียนตามความเหมาะสม

๓.๑.๒ ให้รับเด็กก่อนประถมศึกษาอายุ ๔ - ๕ ปี ที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนเข้าเรียน โดยไม่มีการสอบวัดความสามารถทางวิชาการ ถ้ายังไม่เต็มให้รับเด็กนอกเขตพื้นที่บริการได้ กรณีที่มีผู้สมัครเกินจำนวนที่รับได้ ให้ใช้วิธีการจับฉลาก

๓.๑.๓ สนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชน ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในศาสนสถาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กต่าง ๆ รับเด็กอายุไม่ต่ำกว่า ๓ ปี เข้าเรียน

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เด็กก่อนประถมศึกษาได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้ความพร้อมในการศึกษาต่อระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง

๓.๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๓.๒.๑ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจัดหาที่เรียนให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ครบทุกคนตามความเหมาะสม

๓.๒.๒ ให้...

๓.๒.๒ ให้รับเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาชั้นก่อนประถมศึกษา ที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคน โดยไม่มีการสอบวัดความสามารถทางวิชาการ ถ้ายังไม่เต็มให้รับเด็กนอกเขตพื้นที่บริการได้ กรณีที่มีผู้สมัครเกินจำนวนที่รับได้ ให้ใช้วิธีการจับฉลาก และประสานกับโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อจัดหาที่เรียนให้เด็กได้เข้าเรียนทุกคน

๓.๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓.๓.๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสำรวจรายชื่อนักเรียนที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนทุกสังกัดในเขตพื้นที่การศึกษาจะประกาศรับ ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิจารณาจัดหาที่เรียนที่เหมาะสมให้กับนักเรียนทุกคนในเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการให้นักเรียนได้เรียนใกล้บ้าน

๓.๓.๒ ให้โรงเรียนที่ได้รับการประกาศชื่อในการจัดสรรโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนและผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อประกอบการตัดสินใจและรับนักเรียนทุกคนที่ได้รับการจัดสรรโอกาส โดยไม่มีการคัดเลือก

๓.๓.๓ ให้โรงเรียนกำหนดเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน สัดส่วนจำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการที่จะเปิดโอกาสให้มีการจับฉลาก และสัดส่วนจำนวนนักเรียนที่จะรับจากการคัดเลือก ทั้งนี้จะต้องเสนอสัดส่วนและวิธีการต่อคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

๓.๓.๔ โรงเรียนทั่วไป ให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการที่มาสมัครเข้าเรียนทุกคน ถ้ายังไม่เต็มให้รับเด็กนอกเขตพื้นที่บริการได้ กรณีที่มีผู้สมัครเกินจำนวนที่รับได้ ให้ใช้วิธีการจับฉลาก

๓.๓.๕ โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง มีจำนวนผู้สมัครเกินกว่าจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนสามารถรับได้จำนวนมาก และมีความจำเป็นต้องใช้วิธีการสอบคัดเลือกและใช้ผลคะแนน O-NET จะต้องเสนอสัดส่วนและวิธีการต่อคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงให้กำหนดสัดส่วนการรับนักเรียน ดังนี้

๑) การรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ

ให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ โดยวิธีการจับฉลาก ในกรณี มีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการเข้าเรียนทุกคน และนำสัดส่วนที่เหลือไปรับนักเรียนทั่วไปในข้อ ๒) จนครบจำนวนที่ประกาศรับ

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบให้มีการสอบคัดเลือกนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้เสนอร้อยละของการคัดเลือก และกำหนดเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครจาก (๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียนร้อยละ ๘๐ (๒) คะแนน O-NET ร้อยละ ๒๐ โดยคำนวณคะแนนรวมจาก (๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน ๕ วิชาหลัก คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๘๐ (๒) คะแนน O-NET ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๒๐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

หรือ...

หรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้งนี้ จะมีโรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนดีประจำตำบล และโรงเรียนดีประจำอำเภอ รองรับนักเรียนที่สอบคัดเลือกไม่ได้อย่างเพียงพอ ภายในเขตพื้นที่การศึกษา

๒) การรับนักเรียนทั่วไป (นักเรียนในเขตพื้นที่บริการร่วมกับนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ)

ให้รับนักเรียนทั่วไปไม่เกินร้อยละ ๕๐ โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณา คัดเลือกผู้สมัครจาก (๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน ร้อยละ ๘๐ (๒) คะแนน O-NET ร้อยละ ๒๐ โดยคำนวณคะแนนรวมจาก (๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน ๕ วิชาหลัก คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๘๐ (๒) คะแนน O-NET ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๒๐

๓) การรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบให้โรงเรียนรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้รับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษร่วมกับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษหรืออื่น ๆ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

๔) การรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าโรงเรียนมีความจำเป็นต้องรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ เข้าเรียน ซึ่งอาจมีได้หลายกรณี เช่น

๔.๑) นักเรียนที่ได้คะแนนสอบเท่ากันในระดับสุดท้าย

๔.๒) นักเรียนที่มีข้อตกลงในการจัดตั้งโรงเรียน

๔.๓) นักเรียนที่เป็นผู้ยากไร้และด้อยโอกาส

๔.๔) นักเรียนที่เป็นบุตรผู้เสียสละเพื่อชาติหรือผู้ประสบภัยพิบัติที่ต้อง ได้รับการสงเคราะห์ดูแลเป็นพิเศษ

๔.๕) นักเรียนโควตาตามข้อตกลงของโรงเรียนคู่สหกิจ หรือโรงเรียน คู่พัฒนา หรือโรงเรียนเครือข่าย

๔.๖) นักเรียนที่เป็นบุตรข้าราชการครูและบุคลากรของโรงเรียน

๔.๗) นักเรียนที่อยู่ในอุปการะของผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับโรงเรียน

อย่างต่อเนื่อง

ให้คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ พร้อม ประกาศหลักเกณฑ์ก่อนการพิจารณาและผลหลังการพิจารณาให้สาธารณชนทราบ และเมื่อดำเนินการ พิจารณาลงมือแล้ว ให้ประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาตามเงื่อนไขพิเศษ ทั้งนี้ การพิจารณาเพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้อง ให้พิจารณาตามความจำเป็น ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

๕) การรับนักเรียนของโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงให้รับรอบเดียว ตามแผนการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและยกระดับคุณภาพโรงเรียน ให้ใกล้เคียงกัน

๓.๓.๖ กรณีมีการสอบคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ให้โรงเรียนดำเนินการ ดังนี้

๑) โรงเรียนต้องออกข้อสอบให้อยู่ในกรอบเนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเนื้อหาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๕ วิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ โดยให้มีระดับความยากง่ายพอเหมาะสำหรับเด็กทั่วไปจะสามารถทำได้ โดยไม่จำเป็นต้องกวดวิชาเพิ่มเติม รวมทั้ง ให้ประกาศผลการคัดเลือกเรียงตามลำดับคะแนนรวมใน ๕ วิชาหลัก โดยรวมกับคะแนน O-NET ทั้งนี้ ให้คำนวณคะแนนรวมจากข้อสอบของโรงเรียน โดย (๑) คะแนนสอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคมศึกษา คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๙๐ (๒) คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๑๐ (ปีการศึกษา ๒๕๕๗ จะคิดคะแนนเท่ากันใน ๕ วิชาหลัก)

๒) โรงเรียนต้องควบคุมดูแลกระบวนการสอบคัดเลือกให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง และยุติธรรม ทั้งนี้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำกับและดูแลโรงเรียน เพื่อตรวจสอบว่าผลการดำเนินงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง และยุติธรรม

๓.๓.๗ ในการดำเนินงานตามแนวทางข้างต้น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแจ้งชื่อโรงเรียนที่ได้จัดที่เรียนให้กับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้ผู้ปกครองทราบ

๒) นักเรียนสามารถเลือกที่จะรายงานตัวเพื่อสมัครเรียนที่โรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรโอกาส หรือสมัครเรียนที่โรงเรียนอื่นโดยวิธีการจับฉลาก หรือคัดเลือกจากวิธีการอื่น ๆ

๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิจารณาจัดระบบให้นักเรียนสามารถยื่นใบสมัครสำหรับทางเลือกทุกทางได้พร้อมกันที่โรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนศึกษาอยู่ หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรโอกาส ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามความพร้อมและความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียน และในการสมัครเรียนให้นักเรียนระบุชื่อโรงเรียนที่ประสงค์จะเข้าเรียนเป็นการสำรองไว้ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

๔) นักเรียนที่พลาดจากการสอบคัดเลือก คะแนน O-NET หรือการจับฉลาก สามารถกลับไปเรียน ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศชื่อในการจัดสรรโอกาสของนักเรียนตามข้อ ๑) หรือเสนอชื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดหาโรงเรียนอื่นให้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ผูกพันที่จะต้องจัดหาที่เรียนเฉพาะในโรงเรียนที่พึงประสงค์เท่านั้น

๓.๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๓.๔.๑ โรงเรียนที่เปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑) การรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนเดิม

ให้รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีศักยภาพเหมาะสมของโรงเรียน เข้าเรียน โดยโรงเรียนและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษากำหนดเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีศักยภาพเหมาะสมจากคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยรวม ๕ ภาคเรียน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่หนึ่ง) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

ในกรณีที่คะแนนผลการเรียนเฉลี่ยรวมต่ำกว่า ๒.๐๐ แต่สูงกว่า ๑.๕๐ โรงเรียนและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อาจกำหนดเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีศักยภาพเหมาะสมจาก

(๑) จัดสอบประมวลความรู้ หากผ่านเกณฑ์ให้ถือว่าเป็นนักเรียนที่มีศักยภาพเหมาะสม

(๒) ประเมินความสามารถพิเศษ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาความสามารถพิเศษให้ชัดเจน

๒) การรับนักเรียนทั่วไป

ให้นักเรียนทั่วไปจากโรงเรียนอื่นเข้าเรียนด้วย แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของแผนการรับนักเรียน

ในการกำหนดแผนการรับนักเรียน โรงเรียนต้องกำหนดแผนการรับนักเรียนให้สามารถรับนักเรียนที่มีศักยภาพเหมาะสมจากนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนเดิมตามเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของแผนการรับนักเรียน และรับนักเรียนทั่วไปอีกไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของแผนการรับนักเรียน ในกรณีที่รับนักเรียนตามข้อ ๑) และ ข้อ ๒) แล้ว ยังรับนักเรียนได้ไม่ครบตามแผนการรับนักเรียน ให้นำสัดส่วนที่เหลือไปรับนักเรียนทั่วไปจนครบจำนวนที่ประกาศรับ ทั้งนี้ ให้โรงเรียนมีโครงการช่วยเหลือนักเรียนที่มีศักยภาพเหมาะสมตามที่กำหนด และจัดการแนะแนวการศึกษาต่ออย่างกว้างขวาง โดยที่นักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการช่วยเหลือ ดูแล แก้ไขปัญหา อย่างจริงจัง

๓) กรณีรับนักเรียนทั่วไปจากโรงเรียนอื่นเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ให้กำหนดเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครจาก (๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน ร้อยละ ๘๐ (๒) คะแนน O-NET ร้อยละ ๒๐ โดยคำนวณคะแนนรวมจาก (๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๘๐ (๒) คะแนน O-NET ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๒๐

๔) การรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบให้โรงเรียนรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษร่วมกับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษหรืออื่น ๆ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

๕) การรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าโรงเรียนมีความจำเป็นจะต้องรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษเข้าเรียน ซึ่งอาจมีได้หลายกรณี เช่น

๕.๑) นักเรียนที่ได้คะแนนสอบเท่ากันในระดับสุดท้าย

๕.๒) นักเรียนที่มีข้อตกลงในการจัดตั้งโรงเรียน

๕.๓) นักเรียนที่เป็นผู้ยากไร้และด้อยโอกาส

๕.๔) นักเรียนที่เป็นบุตรผู้เสียสละเพื่อชาติหรือผู้ประสบภัยพิบัติที่ต้องได้รับการสงเคราะห์ดูแลเป็นพิเศษ

๕.๕) นักเรียนโควตาตามข้อตกลงของโรงเรียนคู่สหกิจ หรือโรงเรียนคู่พัฒนา หรือโรงเรียนเครือข่าย

๕.๖) นักเรียนที่เป็นบุตรข้าราชการครูและบุคลากรของโรงเรียน

๕.๗) นักเรียน...

๕.๗) นักเรียนที่อยู่ในอุปการะของผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับโรงเรียน
อย่างต่อเนื่อง

ให้คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ พร้อม
ประกาศหลักเกณฑ์ก่อนการพิจารณาและผลหลังการพิจารณาให้สาธารณชนทราบ และเมื่อดำเนินการ
พิจารณากลับกรองแล้ว ให้ประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาตามเงื่อนไขพิเศษ ทั้งนี้
การพิจารณาเพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้อง ให้พิจารณาตามความจำเป็น ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

๖) ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการ
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จัดหาที่เรียนให้เด็กที่ประสงค์จะเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ได้เข้าเรียนตาม
ความเหมาะสม ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ โดยวางแผนการรับนักเรียนร่วมกันกับโรงเรียนทุกสังกัด ทั้งนี้
ในการสมัครเรียนให้นักเรียนระบุชื่อโรงเรียนที่ประสงค์จะเข้าเรียนเป็นการสำรองไว้ด้วย เพื่อเป็นข้อมูล
ประกอบการจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

๓.๔.๒ โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ให้นักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จาก (๑) นักเรียนทั่วไปไม่น้อยกว่า
ร้อยละ ๘๐ โดยให้กำหนดเกณฑ์พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครจาก (๑.๑) คะแนนสอบที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๑.๒) คะแนน O-NET ไม่เกินร้อยละ ๒๐ โดยคำนวณคะแนนรวมจาก (๑.๑) คะแนนสอบ
ที่ใช้ข้อสอบของโรงเรียน คิดคะแนนเป็นร้อยละ ๘๐ (๑.๒) คะแนน O-NET ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดคะแนนเป็น
ร้อยละ ๒๐ (๒) นักเรียนโควตาไม่เกินร้อยละ ๒๐

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบให้โรงเรียนรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้นักเรียน
ความสามารถพิเศษรวมอยู่ในร้อยละของการสอบคัดเลือก ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละ ๕ หากโรงเรียนมีความ
จำเป็นจะต้องรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษในการรับเข้าเรียน ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับ ข้อ ๓.๔.๑ ๔) ซึ่ง
โรงเรียนที่เปิดสอน เฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสกลนคร โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเปร็งวิสุทธาธิบดี
จังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โรงเรียนน่านประชาอุทิศ จังหวัดน่าน โรงเรียนอุดร
พัฒนาการ จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนศรีรัชวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้ ในการสมัครเรียน
ให้นักเรียนระบุชื่อโรงเรียนที่ประสงค์จะเข้าเรียนเป็นการสำรองไว้ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดสรร
โอกาสทางการศึกษา

๓.๕ โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม (จัดเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป)

ให้รับเด็กพิการเรียนร่วมตามความพร้อมของโรงเรียน ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา
ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา หากโรงเรียนไม่สามารถจัดการศึกษาได้ ให้ประสานกับโรงเรียนการศึกษา
พิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อจัดหาที่เรียนให้เหมาะสมต่อไป ทั้งนี้
สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย
รวมทั้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ
รายชื่อโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้สาธารณชนทราบ

๓.๖ โรงเรียน...

๓.๖ โรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ

๓.๖.๑ การรับนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

ให้รับเด็กพิการทุกคนที่ไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ตามประเภท ความพิการและความสามารถของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แสวงหาและเข้าถึงเด็กพิการที่ตกหล่นที่ยังไม่ได้รับการศึกษา ให้ได้รับการศึกษาครบทุกคน

๓.๖.๒ การรับนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส (กรณีโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๙-๔๓ โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ และโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต)

ให้ผู้ด้อยโอกาสที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติ ได้ และจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ ได้เข้าเรียนอย่างเสมอภาค เป็นธรรม ทั้งถึง ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตามสภาพเหตุผลและความจำเป็นรายบุคคล โดยไม่ใช้ผลการเรียนหรือการทดสอบเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ทั้งนี้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แสวงหาและเข้าถึงเด็กด้อยโอกาสที่ตกหล่นที่ยัง ไม่ได้รับการศึกษาให้ได้รับการศึกษาครบทุกคน

๓.๖.๓ การรับนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาด้วยวิถูประสงค์พิเศษ

๑) โรงเรียนที่มีวิถูประสงค์พิเศษ

ให้รับนักเรียนตามวิถูประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน โรงเรียนที่มี วิถูประสงค์พิเศษ คือ โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม โรงเรียน สิรินครราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี โรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย จังหวัดราชบุรี โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย จังหวัดระยอง โรงเรียน สุรนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (จำนวน ๑๒ โรงเรียน) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย (จำนวน ๙ โรงเรียน) โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ (จำนวน ๑๒ โรงเรียน) โดยพิจารณาคัดเลือก นักเรียนจากการสอบและใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางวิชาการของโรงเรียน

๒) โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ

๒.๑) ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย

ให้รับนักเรียนตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เรื่อง การรับนักเรียนเข้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

๒.๒) ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนโดยกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย

ให้รับนักเรียนตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง การสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในโครงการสนับสนุนการจัดตั้ง ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน โดยการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย ระยะที่ ๒ ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

๒.๓) ห้องเรียน...

๒.๓) ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ให้โรงเรียนในโครงการ ๒๐๗ โรงเรียน รับนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนละ ๑ ห้องเรียนห้องละ ๓๐ คน

๒.๔) ห้องเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

ให้โรงเรียนในโครงการ ๑๔ โรงเรียน รับนักเรียนตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) และประกาศของโรงเรียน โดยรับนักเรียนห้องละ ๒๕ คน

๒.๕) ห้องเรียนพิเศษอื่น ๆ

ให้รับนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของการจัดห้องเรียนพิเศษที่ส่งเสริมความสามารถทางวิชาการและด้านอื่น ๆ โดยกำหนดให้รับนักเรียนห้องเรียนพิเศษ : ห้องปกติ ไม่เกินสัดส่วน ๒๐ : ๘๐ (รวมห้องเรียนพิเศษทุกประเภทในแต่ละชั้น) หากโรงเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษอยู่แล้วมีความประสงค์ที่จะเพิ่มห้องเรียนพิเศษ สามารถเปิดรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษ : ห้องปกติ ได้ไม่เกินสัดส่วน ๔๐ : ๖๐ ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ (ตามมติคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔) โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ โรงเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษจะต้องจัดบริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และจัดบริการการศึกษาห้องเรียนปกติอย่างมีคุณภาพด้วยเช่นกัน รวมทั้งต้องมีโรงเรียนรองรับนักเรียนห้องเรียนปกติในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนที่จะเปิดห้องเรียนพิเศษได้อย่างเพียงพอ ห้องเรียนพิเศษอื่น ๆ ได้แก่ ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนส่งเสริมความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น และให้โรงเรียนในโครงการส่งเสริมความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนในโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท. และ พสวท. สมทบ) รับนักเรียนตามโครงการ โดยให้นับจำนวนนักเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษรวมอยู่ในแผนชั้นเรียนของโรงเรียน และพิจารณาคัดเลือกนักเรียนจากการสอบและใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางวิชาการของโรงเรียน ทั้งนี้ การเปิดห้องเรียนพิเศษต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยกเว้นห้องเรียนพิเศษ English Program ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และห้องเรียนพิเศษ Mini English Program ต้องได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. การใช้คะแนน O-NET

๔.๑ นักเรียนต้องนำผลคะแนน O-NET ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ไปยื่นให้โรงเรียนที่มีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

๔.๒ ในกรณีที่นักเรียนไม่มีผลคะแนน O-NET ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ให้อนุโลมใช้ในปีการศึกษาที่นักเรียนมีอยู่

๔.๓ ในกรณีที่นักเรียนไม่มีผลคะแนน O-NET ปีการศึกษา ๒๕๕๕ หรือปีอื่น ๆ ให้ถือว่าคะแนน O-NET เป็นศูนย์

๕. จำนวน...

๕. จำนวนการรับนักเรียนต่อห้อง

๕.๑ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติหรือจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

๕.๑.๑ ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษาห้องละ ๓๐ คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกิน ให้รับได้ไม่เกินห้องละ ๔๐ คน โดยให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุมัติ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำหนด

๕.๑.๒ ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ห้องละ ๔๐ คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกิน ให้รับได้ไม่เกินห้องละ ๕๐ คน โดยให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอนุมัติ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำหนด

๕.๑.๓ ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ห้องละ ๔๐ คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกิน ให้รับได้ไม่เกินห้องละ ๕๐ คน โดยให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอนุมัติ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำหนด

๕.๒ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

ให้โรงเรียนรับนักเรียนพิการห้องละ ๑๐ คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกิน ให้รับได้ไม่เกินห้องละ ๑๕ คน

๕.๓ โรงเรียนที่จัดการศึกษาด้วยวัตถุประสงค์พิเศษ

ให้โรงเรียนรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษ EP MEP ระดับประถมศึกษา ห้องละ ๓๐ คน ห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ระดับมัธยมศึกษา ห้องละ ๓๐ คน และรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษอื่น ๆ ห้องละ ๓๖ คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกิน ให้รับได้ไม่เกินห้องละ ๔๐ คน โดยให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอนุมัติ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำหนด

๕.๔ โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาที่มีความประสงค์จะรับนักเรียนต่อห้องสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ให้เสนอแผนการรับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๔๐ คน หรือระดับประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ ๕๐ คน โดยใช้วิธีการจับฉลาก เพื่อรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการหรือนักเรียนทั่วไป ตามวิธีการที่กำหนด โดยรับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ไม่น้อยกว่า ห้องละ ๓๐ คน หรือรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ไม่น้อยกว่าห้องละ ๔๐ คน นอกจากนั้น ให้รับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ หรืออื่น ๆ โดยให้ประกาศรับนักเรียนทุกประเภทรอบเดียว และแยกประกาศแต่ละประเภท ให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอนุมัติ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำหนด

๕.๕ โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่มีความประสงค์จะรับนักเรียนต่อห้องสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ให้เสนอแผนการรับนักเรียนไม่เกินห้องละ ๕๐ คน โดยใช้วิธีการสอบคัดเลือก การใช้คะแนน O-NET การจับฉลาก เพื่อรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการและนักเรียนทั่วไป ตามวิธีการที่กำหนดสำหรับแต่ละประเภท ไม่น้อยกว่าห้องละ ๔๐ คน นอกจากนั้น ให้รับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ หรืออื่น ๆ โดยให้ประกาศรับนักเรียนทุกประเภทรอบเดียว และแยกประกาศแต่ละประเภทให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงาน

เขตพื้นที่...

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอนุมัติ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือ
คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำหนด

๖. วันและเวลาการรับนักเรียน

๖.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ประกาศรายชื่อโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนที่จัดตั้งด้วยวัตถุประสงค์พิเศษ โรงเรียนที่จัดห้องเรียน
พิเศษ เขตพื้นที่บริการของแต่ละโรงเรียน และสัดส่วนการรับนักเรียนของแต่ละโรงเรียน ภายในวันที่
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๖.๒ ให้โรงเรียนดำเนินการรับนักเรียนตามวันและเวลาที่กำหนดตรงกันทั่วประเทศ ดังนี้

๖.๒.๑ ระดับก่อนประถมศึกษา

รับสมัคร วันที่ ๓๑ มกราคม - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ไม่เว้นวันหยุดราชการ ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์
จะสมัครเข้าเรียน

จับฉลาก วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัวนักเรียนจับฉลาก วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัวนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์
๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๖.๒.๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ประกาศชื่อโรงเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจัดส่งเด็กเข้าเรียนใน

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

รับสมัคร วันที่ ๗-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

จับฉลาก วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัวนักเรียนจับฉลาก วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัวนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์
๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๖.๒.๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประกาศผลการจัดสรรที่เรียน วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

๑) นักเรียนในเขตพื้นที่บริการ

๑.๑) สอบคัดเลือกและใช้คะแนน O-NET (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

สอบคัดเลือก วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบ

ของโรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๑.๒) จับฉลาก

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

จับฉลาก วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๒) นักเรียนทั่วไปที่ใช้คะแนนสอบจากข้อสอบของโรงเรียนและใช้คะแนน O-NET

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

สอบคัดเลือก วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบ

ของโรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๓) นักเรียน...

๓) นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

คัดเลือก วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๔) นักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษหรืออื่น ๆ (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๕) นักเรียนที่มีความประสงค์จะให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ประเมินศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือ

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา จัดหาที่เรียนให้

รับสมัคร วันที่ ๗-๘ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประกาศผล วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รายงานตัว วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศการจัดหาที่เรียนให้นักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาทุกคน

อีกครั้งในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๖.๒.๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑) โรงเรียนที่เปิดสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.๑) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนเดิม

การรับสมัครและประกาศผลให้เป็นไปตามกำหนดการของโรงเรียน

รายงานตัว วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว...

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

- ๑.๒) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนอื่นและโรงเรียนเดิม
ที่ใช้การสอบคัดเลือกและใช้คะแนน O-NET

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

สอบคัดเลือก วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน โดยใช้
แบบทดสอบวัดความสามารถทางวิชาการของโรงเรียน

ประกาศผล วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

รายงานตัว วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

- ๑.๓) นักเรียนความสามารถพิเศษ (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

คัดเลือก วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

- ๑.๔) นักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษหรืออื่น ๆ (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๒) โรงเรียน...

๒) โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๒.๑) นักเรียนที่สอบคัดเลือกและคะแนน O-NET

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

สอบคัดเลือก วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. โดยใช้
แบบทดสอบวัดความสามารถทางวิชาการของโรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๒.๒) นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

คัดเลือก วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๒.๓) นักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษหรืออื่น ๆ (ถ้ามี)

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

ประกาศผลและรายงานตัว วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๖.๒.๕ โรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ

๑) โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

รับสมัคร วันที่ ๑๔ มีนาคม - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

ประกาศผล วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

รายงานตัว ภายในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว ภายในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๒) โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

คัดเลือก วันที่ ๒-๖ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผล วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

รายงานตัว ภายในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว ภายในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๓) โรงเรียนที่จัดการศึกษาด้วยวัตถุประสงค์พิเศษ

๓.๑) โรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ

รับสมัคร วันที่ ๑๔-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน

สอบคัดเลือก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ประกาศผล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

รายงานตัว ภายในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

มอบตัว ภายในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๓.๒) โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ (ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม และห้องเรียนพิเศษอื่น ๆ)

รับสมัคร ระดับก่อนประถมศึกษา และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
วันที่ ๑๐-๑๔ มกราคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ณ โรงเรียนที่นักเรียนมีความประสงค์จะสมัครเข้าเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
วันที่ ๑๔-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

สอบคัดเลือก ระดับก่อนประถมศึกษา และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ประกาศผล ระดับก่อนประถมศึกษา และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

รายงานตัว ระดับก่อนประถมศึกษา และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ภายในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
ภายในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖

มอบตัว ระดับก่อนประถมศึกษา และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ภายในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
ภายในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. ณ โรงเรียน

๖.๓ ช่วงเวลาการรับนักเรียน ให้นับวันเริ่มต้น คือ วันแรกของการรับสมัครนักเรียน และวันสิ้นสุด คือ วันมอบตัวนักเรียน ตามปฏิทินการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๖

๗. บทบาทของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

๗.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และการรายงานผลการรับนักเรียนให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ

๗.๒ ให้ความเห็นชอบประกาศแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ของเขตพื้นที่การศึกษา

๗.๓ ดูแลการรับนักเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่นภายในจังหวัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งกำหนดแนวทางรณรงค์ให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับครบทุกคน และจัดหาที่เรียนให้เด็กที่จะประสงค์เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ได้เข้าเรียนตามความเหมาะสม ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ

๗.๔ ให้ความเห็นชอบวิธีการคัดเลือกนักเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง

๗.๕ ให้ความเห็นชอบการเปิดห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยจะต้องมีโรงเรียนรองรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนที่จะเปิดห้องเรียนพิเศษได้อย่างเพียงพอ รวมทั้ง ต้องเปิดโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสได้ทุนเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายร้อยละ ๓ ของจำนวนนักเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษในแต่ละชั้น

๗.๖ ให้ความเห็นชอบการเพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้อง และควบคุมให้โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงรับนักเรียนรอบเดียว

๗.๗ แก้ปัญหาเรื่องการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ภายในเขตพื้นที่การศึกษา

๘. บทบาทของคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๘.๑ ประสานการรับนักเรียนและกำกับดูแลการรับนักเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๘.๒ กำหนดมาตรการป้องกัน ป้องปราม ที่จะไม่ให้เกิดเด็กฝากและการรับเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับการรับนักเรียนเข้าเรียน รวมทั้ง การรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษที่ต้องมีเหตุผลอธิบายต่อสาธารณชนได้

๘.๓ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบ ภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันสิ้นสุดการรับนักเรียน

๙. บทบาท...

๙. บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

๙.๑ ประกาศแนวปฏิบัติกรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของประชาชน

๙.๒ ประกาศรายละเอียดการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองเด็กทราบ

๙.๓ ประกาศการจัดหาที่เรียนให้นักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาทุกคน โดยกำหนดมาตรการดูแลนักเรียนและผู้ปกครองที่สอบคัดเลือกและหรือจับฉลากไม่ได้ว่าจะมีโรงเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษารองรับนักเรียนได้ครบทุกคน

๙.๔ จัดทำข้อมูลสารสนเทศเด็กในเขตพื้นที่การศึกษา

๙.๕ ประสานโรงเรียนเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจจำนวนนักเรียนที่จะรองรับได้และวางแผนรับเด็กเข้าเรียน

๙.๖ ประกาศรายชื่อโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนที่จัดตั้งด้วยวัตถุประสงค์พิเศษ โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ เขตพื้นที่บริการของแต่ละโรงเรียน และสัดส่วนการรับนักเรียนของแต่ละโรงเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและสาธารณชนทราบล่วงหน้า

๙.๗ ส่งเสริมและประกันโอกาสให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งผู้ใหญ่ที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ได้เข้าเรียน การศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง

๙.๘ ควบคุม ดูแลให้โรงเรียนรับนักเรียนต่อห้องไม่เกินตามที่กำหนด และให้โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงรับนักเรียนรอบเดียว

๙.๙ ควบคุม ดูแล และประสานไม่ให้โรงเรียน องค์กรอื่นใด เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่าของสถานศึกษา มูลนิธิ หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รับเงินบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน ในช่วงการรับนักเรียนไม่ว่ารูปแบบใด ๆ

๙.๑๐ ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอให้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้

๑๐. บทบาทของโรงเรียน

๑๐.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน จากผู้ที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการรับนักเรียนครั้งนี้ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนในเรื่องหลักธรรมาภิบาลร่วมเป็นกรรมการ โดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๐.๒ ประกาศ...

๑๐.๒ ประกาศการรับสมัครนักเรียนให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และความต้องการของประชาชน

๑๐.๓ ประสานโรงเรียนเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการรับเด็กเข้าเรียนอย่างเหมาะสม

๑๐.๔ ส่งเสริม สนับสนุน ครอบครัวและสถานประกอบการที่จัดการศึกษาทางเลือก

๑๐.๕ ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอให้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้

๑๐.๖ ประกาศผลนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ นักเรียนที่สอบคัดเลือกและคะแนน O-NET นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ (ถ้ามี)

๑๐.๗ สนับสนุนให้นักเรียนและผู้ปกครองมีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียนเพื่อประกอบการตัดสินใจ

๑๐.๘ ให้โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งผู้ใหญ่ที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ให้เสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจารณา และมีอำนาจในการตัดสินใจปัญหาดังกล่าว ยกเว้นกรณีที่กำหนดให้เป็นอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ หากมีปัญหากที่ไม่เป็นไปตามประกาศ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาสั่งการ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๔๘

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารงบประมาณ ให้สอดคล้องกับระบบและวิธีการจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ด้วยการจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า รวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบให้หน่วยปฏิบัติสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างยืดหยุ่นคล่องตัวสูง ให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผนงาน และแผนงานในเชิงบูรณาการที่กำหนดไว้ โดยมีการจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วย แผนการปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การรายงานผล และสอดคล้องกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายมีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ คุ้มค่า โปร่งใส สามารถตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณะได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ จึงกำหนดระเบียบขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๑. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

๓. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๔๗

บรรดาข้อบังคับ หรือระเบียบอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

(คำนิยามนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๓)

“กลุ่มจังหวัด” หมายความว่า กลุ่มจังหวัดที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ได้พิจารณาจัดตั้งขึ้นและได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

(คำนิยามนี้กำหนดเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๕)

“งบประมาณจังหวัด” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่จังหวัดยื่นคำขอจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

(คำนิยามนี้กำหนดเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๕)

“งบประมาณกลุ่มจังหวัด” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่กลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

(คำนิยามนี้กำหนดเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๕)

“การจัดสรรงบประมาณ” หมายความว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน ทั้งนี้ อาจดำเนินการโดยใช้การอนุมัติเงินประจำงวดหรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

“เป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ” หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์ที่รัฐบาลต้องการจะให้เกิดต่อประชาชนและประเทศ

“เป้าหมายการให้บริการกระทรวง” หมายความว่า เป้าหมายการให้บริการกระทรวง ตามเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“แผนพัฒนาจังหวัด” หมายความว่า แผนพัฒนาจังหวัดที่จังหวัดจัดทำขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

(คำนิยามนี้แก้ไขโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔)

“แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด” หมายความว่า แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่กลุ่มจังหวัดจัดทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

(คำนิยามนี้กำหนดเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๖)

“แผนงาน” หมายความว่า แผนงานที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

ข้อความใดในระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่กล่าวถึง “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด” ให้หมายความว่าถึง “แผนพัฒนาจังหวัด” และที่กล่าวถึง “แผนงบประมาณ” ให้หมายความว่าถึง “แผนงาน”

(คำนิยามนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔)

“แผนงานในเชิงบูรณาการ” หมายความว่า แผนงานในเชิงบูรณาการ ที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“ผลผลิต” หมายความว่า ผลผลิตที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“โครงการ” หมายความว่า โครงการที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“งบรายจ่าย” หมายความว่า กลุ่มวัตถุประสงค์ของรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

“เงินทรองราชการ” หมายความว่า เงินทรองราชการตามระเบียบว่าด้วยเงินทรองราชการเพื่อรองจ่ายตามโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ

“แผนการปฏิบัติงาน” หมายความว่า แผนการปฏิบัติงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในรอบปีงบประมาณ

“แผนการใช้จ่ายงบประมาณ” หมายความว่า แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเพื่อดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

“สำนักเบิกส่วนกลาง” หมายความว่า กรมบัญชีกลาง

“สำนักเบิกส่วนภูมิภาค” หมายความว่า สำนักงานคลังจังหวัด

(คำนิยามนี้แก้ไขโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๔)

“การโอนงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณของผลผลิตหรือโครงการใดไปผลผลิตหรือโครงการอื่นภายในงบรายจ่ายเดียวกัน หรือการโอนเงินต่างงบรายจ่ายในผลผลิตหรือโครงการเดียวกันภายใต้แผนงานเดียวกัน

“การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงรายการและหรือจำนวนเงินของรายการที่กำหนดไว้ภายใต้งบรายจ่ายของแผนงาน ผลผลิตหรือโครงการเดียวกัน

“การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากสำนักเบิกส่วนกลางไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใด หรือจากสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใดไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคอื่น โดยสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

“รายการก่องหน้าผูกพันข้ามปีงบประมาณ” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้ต้องจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเกินหนึ่งปีงบประมาณขึ้นไปในขณะที่ได้ก่องหน้าผูกพัน

“ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ” หมายความว่า ระบบการจัดทำและรับส่งข้อมูลการจัดการงบประมาณตามระบบการบริหารการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

ลักษณะ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ การใช้งบประมาณรายจ่ายตามระเบียบนี้ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องใช้จ่ายตามรายการงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือที่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รวมถึงที่ระบุในแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนงานและหรือแผนงานในเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ให้ดำเนินการตามความที่กำหนดไว้ในลักษณะ ๒ หมวด ๔

ข้อ ๖ ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจรับผิดชอบในการจัดเตรียมความพร้อมของกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามแผนงาน แผนงานในเชิงบูรณาการ ผลผลิต โครงการ หรือรายการตามความที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดทำผลผลิต โครงการหรือรายการได้ทันทีที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับมอบอำนาจตามระเบียบนี้อย่างเคร่งครัด

ยกเว้นในกรณีที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งและวรรคสอง หัวหน้าส่วนราชการจะมอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มิใช่การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายระหว่างจังหวัด ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจดังกล่าวให้ทำเป็นหนังสือและส่งสำเนาหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มอบอำนาจ

ข้อ ๗ รายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายรายการใด จะกำหนดให้เบิกจ่ายในประเภทงบรายจ่ายใด ให้เป็นไปตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจคำนวณค่าใช้จ่ายตามงบรายจ่ายในวรรคหนึ่งของแต่ละผลผลิตหรือโครงการ เพื่อใช้ในการจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิตหรือโครงการสำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป

ข้อ ๘ สำนักงบประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณตามระเบียบนี้ หรือนอกเหนือจากระเบียบนี้ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับการบริหารราชการแบบบูรณาการของคณะผู้แทนไทยในต่างประเทศ การบริหารงบประมาณที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐลักษณะพิเศษได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย สำนักงบประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่ต้องยื่นคำขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายรายการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

(ความในวรรคหนึ่งแก้ไขโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๗)

ข้อ ๙ การให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาต หรือการรายงานแล้วแต่กรณี ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย การโอนการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง การใช้จ่ายงบกลาง และการรายงานผล หรือกิจการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการงบประมาณ ให้จัดทำและรับส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

การจัดทำและรับส่งข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่ได้จัดส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้วเป็นวันที่ได้รับความเห็นชอบ ได้รับอนุมัติ ได้รับอนุญาต ได้รายงานผล หรือได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เว้นแต่หน่วยงานที่ยังไม่ได้เชื่อมต่อกับระบบอิเล็กทรอนิกส์กับระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ให้ใช้สำเนาเอกสารกระดาษที่จัดพิมพ์ไว้เป็นหลักฐาน หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดพิมพ์ข้อมูลเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำและรับส่งข้อมูลโดยถูกต้องแล้วเป็นสำเนาเอกสารเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐขัดข้องไม่สามารถใช้งานได้ ให้ใช้สำเนาเอกสารกระดาษที่จัดพิมพ์ไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงแทนเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ ทั้งนี้ กรณีที่จะถือว่าระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐขัดข้องไม่สามารถใช้งานได้นั้น จะต้องได้รับแจ้งยืนยันเป็นหนังสือจากสำนักงานโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ข้อ ๑๐ การปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในระเบียบนี้ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

ลักษณะ ๒

การบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๑

การจัดทำและการปรับปรุง

แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๑๑ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนวันเริ่มต้นปีงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ปีงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานในเชิงบูรณาการ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ร่วมอยู่ในแผนงานในเชิงบูรณาการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถดำเนินงานและใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนดังกล่าว

ยกเว้นในกรณีที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๘ หากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในวรรคหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้เป้าหมายผลผลิตหรือโครงการเปลี่ยนแปลงไปจากที่สำนักงานงบประมาณได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว ให้จัดส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานงบประมาณให้ความเห็นชอบก่อน และในกรณีที่ต้องมีการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามข้อ ๒๗ ด้วย ก็ให้ดำเนินการขอทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณไปพร้อมกัน

ข้อ ๑๒ การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำตามผลผลิตหรือโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง แผนงาน หรือแผนงานในเชิงบูรณาการ ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำระบบข้อมูลการดำเนินงานตามผลผลิตหรือโครงการ พร้อมกับกำหนดค่าหรือเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ หรือที่ได้ตกลงกับสำนักงานงบประมาณ เพื่อใช้ในการรายงานผลตามข้อ ๓๕

หมวด ๒

การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๑๔ สำนักงบประมาณจะจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเต็มตามจำนวนวงเงินงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี โดยจะระบุงบประมาณรายจ่ายในแต่ละแผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ ประเภทงบรายจ่าย และรายการในงบรายจ่ายไว้ที่สำนักเบิกส่วนกลาง เว้นแต่งบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค จะระบุสำนักเบิกไว้ที่สำนักเบิกส่วนภูมิภาคตามที่ตั้งของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

การจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประกาศใช้บังคับแล้ว และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้ภายหลังจากวันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่ให้มีผลตั้งแต่วันที่เริ่มต้นปีงบประมาณหรือวันที่กำหนดเป็นวันเริ่มต้นการบังคับใช้กฎหมายแล้วแต่กรณี ยกเว้นรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณก่อน

ข้อ ๑๕ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณแล้ว ในการใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน และขอเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดไม่จัดส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ตามข้อ ๑๔ แต่หากไม่จัดส่งแผนดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีกำหนดให้เป็นวันเริ่มต้นบังคับใช้ สำนักงบประมาณจะรายงานการไม่ส่งแผนดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๗ การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ การสำรวจ ออกแบบรูป รายการก่อสร้างโดยละเอียด การกำหนดจำนวนเนื้อที่ของที่ดิน สถานที่ตั้ง และราคา ตลอดจนการดำเนินการจัดหา ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจรับผิดชอบควบคุมดูแลให้การจัดหาครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างเป็นไปตามความจำเป็น เหมาะสม อย่างโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด รวมทั้งเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานของทางราชการอย่างเคร่งครัด

ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจแก้ไขรายละเอียดของรายการงบประมาณรายจ่ายที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ได้ในส่วนที่ไม่กระทบต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในสาระสำคัญของรายการดังกล่าว

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของรายการในการจัดหาครุภัณฑ์ ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างในงบลงทุน งบเงินอุดหนุน หรืองบรายจ่ายอื่นแล้วแต่กรณี ที่มีใช้รายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วโดยไม่เพิ่มวงเงินงบประมาณรายจ่าย และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสาระสำคัญของรายการที่ได้รับจัดสรร ให้กระทำได้โดยไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติ เพื่อกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดรายการงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งได้ตามความจำเป็น

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓)

ข้อ ๑๙ การจัดสรรงบประมาณของแผนงบประมาณที่มีโครงการเงินกู้จากต่างประเทศรวมอยู่ด้วย และมีกรณีต้องใช้เงินกู้จากต่างประเทศสมทบกับเงินบาท ให้ระบุจำนวนเงินของแต่ละงบรายจ่ายที่ขอใช้เงินทศรองราชการ และระบุสำนักเบิกไว้ที่สำนักเบิกส่วนกลาง

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเร่งดำเนินการโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของแผนงาน แผนงานในเชิงบูรณาการ ผลผลิตหรือโครงการ ประเภทงบรายจ่าย และรายการในงบรายจ่าย ที่ต้องดำเนินการในเขตพื้นที่จังหวัด ยกเว้นงบบุคลากรประเภทเงินเดือนและค่าจ้างประจำไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคนั้นๆ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้โดยไม่ชักช้า แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใดตามวรรคหนึ่ง จะต้องพิจารณาโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น โดยให้จัดทำและรับส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ตามแบบรายงานที่สำนักงบประมาณกำหนด

หมวด ๓

การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๒๑ การใช้รายจ่ายที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายในแต่ละงบรายจ่ายของแต่ละผลผลิตหรือโครงการภายใต้แผนงาน หรือแผนงานในเชิงบูรณาการเดียวกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) งบบุคลากร ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่สำนักงานงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ และให้ถัวจ่ายกันได้

(๒) งบดำเนินงาน ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ และให้ถัวจ่ายกันได้ เว้นแต่รายจ่ายประเภทค่าสาธารณูปโภคให้นำไปใช้จ่ายในประเภทอื่นภายในงบรายจ่ายนี้ได้ หากไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ

(๓) งบลงทุน ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ ตามรายการและวงเงินที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วย

(๔) งบเงินอุดหนุน ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ ดังนี้

ก. ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป ให้ใช้จ่ายตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดในการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย

ข. ประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ให้ใช้จ่ายตามรายการ จำนวนเงินและรายละเอียดอื่นใดที่กำหนดในการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ ให้นำความใน (๑) (๒) และ (๓) มาบังคับใช้โดยอนุโลม

(๕) งบรายจ่ายอื่น ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ และให้เบิกจ่ายตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดในการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ ให้นำความใน (๑) (๒) และ (๓) มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ ยกเว้นในกรณีที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายบุคลากร ลักษณะค่าใช้จ่ายดำเนินงานเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องจ่ายตามข้อผูกพันสัญญาหรือข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายตามกฎหมาย และรายจ่ายรายการกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จากกรมบัญชีกลางได้ก่อนได้รับความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

หมวด ๔

การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เพิ่มคุณภาพการให้บริการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยี หรือสนับสนุนการบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งจะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นหรือความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า ความโปร่งใส รวมทั้งต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง และเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติด้วย

การโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ทำให้เป้าหมายผลผลิตหรือโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือ แผนงานในเชิงบูรณาการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดลงในสาระสำคัญ และต้องไม่ทำให้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

ข้อ ๒๔ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในงบรายจ่ายใดๆ ภายใต้แผนงานเดียวกัน ยกเว้นงบบุคลากร เพื่อจัดทำผลผลิตหรือโครงการตามเป้าหมายที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการเดิมดังกล่าว ให้บรรลุเป้าหมายการให้บริการกระทรวง หรือเป้าหมายตามแผนงานในเชิงบูรณาการ แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

การโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นการกำหนดอัตราบุคลากรตั้งใหม่ รายการค่าจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะ รายการค่าที่ดิน หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง และในกรณีที่เป็นการโอนหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อจัดหาครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง จะต้องมียกเงินต่อหน่วยต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทและต่ำกว่าสิบล้านบาทตามลำดับ

สำนักงานประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติ เพื่อกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดการโอนและหรือการเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ตามความจำเป็น

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔)

ข้อ ๒๕ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายภายใต้แผนงานเดียวกันที่เหลือนำมาจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้วไปใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ได้ แต่มิให้นำไปใช้จ่ายเป็นรายการอัตราบุคลากรตั้งใหม่ รายการค่าที่ดินหรือรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ และมีให้นำไปใช้จ่าย หรือสมทบจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณแล้ว ในกรณีที่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ หรือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามข้อผูกพันสัญญาค้างชำระ ให้โอนไปชำระเป็นลำดับแรกก่อนตามลำดับ

การโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง เพื่อจัดหาครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง จะต้องมียกเงินต่อหน่วยต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทและต่ำกว่าสิบล้านบาทตามลำดับ และการโอนหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นค่าจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะต้องเป็นการจัดหาเฉพาะเพื่อทดแทนครุภัณฑ์ยานพาหนะเดิม

สำนักงบประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเพื่อกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดการใช้งบประมาณเหลือนำมาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ตามความจำเป็น

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔)

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับรายการครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่มีใช้รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณในงบรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการใด แต่ไม่อาจจัดหาได้ด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายในงบรายจ่ายต่าง ๆ ภายใต้แผนงานเดียวกันหรือนำเงินนอกงบประมาณไปเพิ่มวงเงินรายการครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างนั้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

กรณีรายการครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ไม่อาจจัดหาได้นั้น เป็นรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณโดยมีเงินนอกงบประมาณสมทบอยู่แล้ว ให้ใช้เงินนอกงบประมาณไปเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินรายการนั้น แต่หากเงินนอกงบประมาณมีไม่เพียงพอและจะใช้เงินงบประมาณรายจ่ายไปเพิ่ม ให้เพิ่มได้ไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณรายจ่ายรายการนั้น

รายการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หมายความว่า รายการที่ระบุไว้ในการจัดสรรงบประมาณ เว้นแต่ในกรณีที่รวบรวมรายการครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างหลายหน่วยไว้ในรายการเดียวกันให้ถือว่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างหนึ่งหน่วยเป็นหนึ่งรายการ และคำว่า “หน่วย” หมายความว่าหน่วยที่สามารถนับได้

ข้อ ๒๗ การโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณ

ข้อ ๒๘ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้ใช้อำนาจตามที่ได้รับมอบสั่งโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามระเบียบนี้แล้ว ให้จัดทำและส่งรายงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐโดยไม่ชักช้าตามแบบรายงานที่สำนักงานงบประมาณกำหนด แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่โอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย

หมวด ๕

การบริหารงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ข้อ ๒๘/๑ การบริหารงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนดตามข้อเสนอแนะของสำนักงานงบประมาณ

(ความในหมวด ๕ ลักษณะ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๙)

ลักษณะ ๓

การบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

หมวด ๑

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

ข้อ ๒๙ สำนักงานงบประมาณจะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางให้กรมบัญชีกลางตามวงเงินที่ระบุในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เพื่อส่วนราชการต่างๆ ขอเบิกจ่ายกับกรมบัญชีกลางได้ตามจำนวนที่ต้องจ่ายจริงสำหรับงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการดังต่อไปนี้

- (๑) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- (๒) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ
- (๓) เงินเลื่อนเงินเดือน และเงินปรับวุฒิข้าราชการ
- (๔) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ

(๕) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ

(๖) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ

(๗) ค่าใช้จ่ายการปรับเงินค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ

ทั้งนี้ รายการตาม (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เบิกจ่ายโดยตรง ส่วนรายการตาม (๓) ให้โอนไปตั้งจ่ายในงบบุคลากรประเภทเงินเดือน และค่าจ้างประจำของแผนงบประมาณ ผลผลิตหรือโครงการใดๆ ในงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการแล้วแต่กรณี

(ความใน (๓) แก้ไขโดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๐)

ข้อ ๓๐ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใด นอกจากรายการตามข้อ ๒๙ ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ โดยให้แสดงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายงบกลางที่จะขอเข้าไปใช้ในแผนงาน ผลผลิต โครงการ หรือรายการใดจะเบิกจ่ายในงบรายจ่ายใด เป็นจำนวนเท่าใด และหรือจะนำไปใช้ในการสนับสนุนเป้าหมายการให้บริการกระทรวงเป้าหมายใด หรือแผนงานในเชิงบูรณาการใด รวมทั้งให้แสดงแผนการใช้จ่ายเงินงบกลางดังกล่าวเป็นรายเดือนอย่างชัดเจน และให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือแสดงรายละเอียดอื่นใดตามที่สำนักงบประมาณกำหนดพร้อมกับระบุสำนักเบิกที่จะเบิกจ่าย

ข้อ ๓๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจที่ขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางตามข้อ ๓๐ รับผิดชอบดำเนินการตามความที่กำหนดในข้อ ๖ วรรคหนึ่งอย่างเคร่งครัดด้วย

ข้อ ๓๒ เมื่อสำนักงบประมาณได้ให้ความตกลงในการใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดแล้ว จะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการนั้นให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่สำนักเบิกที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางตามวรรคหนึ่ง สำนักงบประมาณจะจัดทำเป็นหนังสือและจัดส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ และให้ถือว่าวันที่ได้จัดส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

หมวด ๒

การใช้รายจ่ายงบกลาง

ข้อ ๓๓ ยกเว้นในกรณีที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๔ ให้นำความในลักษณะ ๑ และลักษณะ ๒ หมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ มาใช้บังคับกับการใช้รายจ่าย และการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายงบกลางโดยอนุโลม

ข้อ ๓๔ งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ได้รับการจัดสรร และได้นำไปใช้จ่ายจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิต โครงการ หรือ รายการ และหรือจากการจัดซื้อจัดจ้าง ตามที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางแล้ว มีเงินเหลือจ่ายให้นำส่งคืนคลัง เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องนำไปใช้จ่ายในรายการอื่นๆ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน

ลักษณะ ๔

การรายงานผล

ข้อ ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดให้มีระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดทำรายงาน ดังนี้

(๑) รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนด และจัดส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐเมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาส ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

(๒) รายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง โดยมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนส่งสำนักงบประมาณ ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

นอกเหนือจากส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ขอให้หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจรายงานทางการเงิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนดด้วย กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดไม่จัดส่งรายงานตามระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันควร ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจแสดงเหตุผลความจำเป็นต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

ข้อ ๓๖ สำนักงบประมาณจะรายงานผลต่อนายกรัฐมนตรี ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ปฏิบัติการหรือไม่อาจปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

นอกจากนี้ สำนักงบประมาณจะรายงานผลการติดตามผลและการประเมินผล การดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี และจะใช้ผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามวรรคหนึ่งประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไปด้วย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๗ บรรดาหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แล้วก่อนการประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้คงใช้ปฏิบัติต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จนกว่าจะได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

งบประมาณรายจ่ายรายการใดที่ได้ดำเนินการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี และอยู่ในระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบที่ใช้อยู่เดิม จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ หรือจนกว่าจะสามารถดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ